

๑๕/๑๑/๒๒
๑๒/๑๒
๒๒

ผลของการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวนปัญญา 35 – 50

ปริญญาโท

ของ

เรืออากาศเอกหญิง จันทร์เพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

15 ส.ค. 2544

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

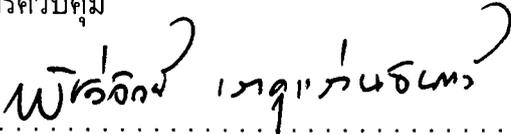
พฤษภาคม 2544

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๕๔๔๔๗

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

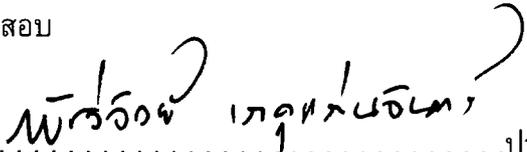
.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์)

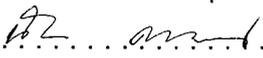
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

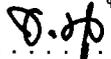
(อาจารย์ ดร. พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

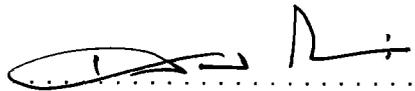
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภฤติ พูลพัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ . 11 . เดือน . พฤษภาคม . พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณา ตลอดจนความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะจาก อาจารย์ ดร.พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ประธานและกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญูและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภคติ พูลพัฒน์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ สุจิตรา สุขเกษม อาจารย์ ผาณิต ยิ่งประภาและ อาจารย์ อรสุดา ไคว่บัววนาน ผู้ซึ่งได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณวันจันทร์ บำรุงเวช ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหึงและเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

บุคคลที่มีความสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจในการศึกษาวิชาเอก การศึกษาพิเศษและก่อให้เกิดปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คือ นายเอี่ยม เหล่านรเศรษฐ์ บิดาและนางวา เหล่านรเศรษฐ์ มารดา ผู้ซึ่งคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้ที่มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน ตลอดจนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคน

เรืออากาศเอกหญิง จันทร์เพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ประชากร.....	3
กลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปร.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	6
ความหมาย.....	6
ระดับความรุนแรง.....	8
ลักษณะ.....	9
หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	10
รูปแบบ.....	10
หลักสูตรจำเพาะ.....	11
หลักการฝึกทักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	13
ประเภททักษะการปรับตัว.....	13
รูปแบบการฝึกทักษะการปรับตัว.....	15
กิจกรรมพัฒนาการพฤติกรรมการปรับตัว.....	17
การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน.....	22
ความหมาย.....	22
ลักษณะ.....	22
วิธีการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน.....	26

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
	การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน.....	28
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
	แบบแผนการทดลอง.....	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	30
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
	วิธีนำเสนอข้อมูล.....	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	36
	การนำเสนอข้อมูล.....	36
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	45
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	45
	กลุ่มตัวอย่าง.....	45
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
	วิธีนำเสนอข้อมูล.....	46
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	47
	อภิปรายผล.....	47
	ข้อเสนอแนะ.....	48
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	48
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	49
	บรรณานุกรม.....	50
	ภาคผนวก.....	53
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	124

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1.....	39
2 ร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2.....	41
3 ร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3.....	43

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญาทำให้เด็กมีพัฒนาการล่าช้ากว่าปกติ พัฒนาการไม่สมวัยมีปัญหาในเรื่องการปรับตัว การสื่อสาร การช่วยเหลือตนเองและการเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้จากวิธีการเรียนการสอนเหมือนเด็กปกติ ต้องอาศัยการฝึกฝนซ้ำ ๆ ไม่สามารถดำรงชีวิตในสังคมตามลำพังได้ มีผลกระทบต่อดนเอง ครอบครัวและสังคม (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 37-38) ถ้าปราศจากการช่วยเหลือที่เป็นระบบจากสังคมและชุมชน จะส่งผลทำให้ไม่สามารถดำรงชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2542 : 1)

สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก็มีความต้องการพื้นฐานเหมือนเด็กปกติทั่วไป เป็นบุคคลที่มีความสามารถและมีศักยภาพในตัวเอง ดังนั้นการฝึกทักษะการดำรงชีวิตประจำวันจึงเป็นสิ่งจำเป็น (พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2542 : 3) เพราะเด็กเหล่านี้มีข้อจำกัดทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ซึ่งเปรียบเสมือนการทำงานที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่ควรได้รับการฝึกเช่นเดียวกับการเรียนรู้ทักษะด้านอื่น ๆ พร้อม ๆ กันไป เพื่อเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะได้ไม่ต้องพึ่งพาหรือเป็นภาระให้แก่บุคคลอื่น เป็นการสร้างนิสัยให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมที่ตนอยู่ร่วมด้วย (ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลราชานุกุล. 2541 : 105)

ในชีวิตประจำวันมนุษย์เราสวมใส่เสื้อผ้าเพื่อความสะดวกสบายเรียบร้อย ดังนั้นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม จึงมีอิทธิพลต่อผิวหนังและความสะอาดของร่างกาย (สุจินต์ ปรีชามารถ. 2535 : 331) ถ้าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มไม่สะอาด ก็จะก่อให้เกิดความเจ็บป่วยหรือสุขภาพไม่ดี สูญเสียภาพลักษณ์ได้และจากงานวิจัยด้านพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบกับเด็กปกติ พบว่าเด็กเหล่านี้ขาดทักษะด้านการช่วยเหลือตัวเอง การดูแลสุขภาพอนามัย การแต่งกาย การดูแลตนเอง (Drew, Logan and Hardman. 1992 : 22) ด้วยเหตุนี้การฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีสุขปฏิบัติที่ดีส่งผลให้มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม แต่จะพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาใน

สถานสงเคราะห์มักจะขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เนื่องจากขีดจำกัดของตัวเอง รวมทั้งโอกาสที่เด็กจะกลับไปดำรงชีวิตในชุมชนและสังคมต่างๆมีน้อย ทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะนี้

เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีข้อจำกัดด้านการเรียนรู้จากวิธีการเรียนการสอนเช่นเดียวกับเด็กปกติ เทคนิคการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) จึงเป็นกลยุทธ์อีกวิธีหนึ่งที่น่ามาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในการฝึกการดำรงชีวิตประจำวันต่าง ๆ เช่น การใช้ห้องน้ำ การแปรงฟัน การแต่งกาย (Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 169) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานในการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้าในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ เชาวน์ปัญญา 35 – 50 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข อีกทั้งยังไม่มีรูปแบบการฝึกที่แน่นอนใน การพัฒนาทักษะนี้เช่นกัน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35 – 50 อายุ 15 - 20 ปี ที่ได้รับการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษารั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่ ครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในการปรับใช้วิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อช่วยให้เด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้า ทั้งเป็นการช่วยลดภาระให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องและช่วยให้เด็กสามารถดำรงชีวิตได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาบุคคลอื่น

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ
 เชาวน์ปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน
 ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 ที่ไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้ามาก่อน จากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและ
 ปัญญาหญิง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ

การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

3.2 ตัวแปรตาม

ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 ที่มีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ระหว่าง 35 - 50 เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ
 ปานกลาง

2. เชาวน์ปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการตัดสินใจ การคิด
 หาเหตุผล การเรียนรู้ การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การปรับปรุงตนเองต่อ
 สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงตนในสังคม
 ได้อย่างมีความสุข โดยใช้แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาที่ได้มาตรฐาน คือ แบบทดสอบ Stanford
 Binet Intelligence Test จำแนกเด็ก

3. ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึง
 ทักษะในการใช้ความคิด จินตนาการอย่างเป็นระบบ มีหลักการและเหตุผล วิจารณ์ญาณ
 ดุลยพินิจ รวมไปถึงทักษะในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อทำงานทางด้านกรทำความสะอาดเสื้อผ้า

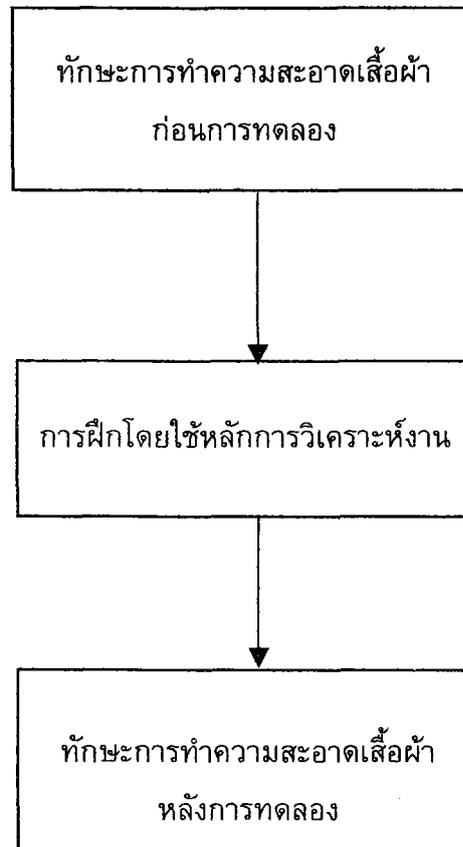
4. การวิเคราะห์งาน หมายถึง การแยกย่อยงานแต่ละอย่างออกเป็นขั้น ๆ โดยเริ่มฝึกเด็กจากขั้นตอนที่ง่ายและเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อยจนบรรลุเป้าหมายในการทำงาน

5. แผนการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน หมายถึง แผนการฝึกที่สร้างขึ้นโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ หลังจากแบ่งทักษะเป็นขั้นตอนย่อย ๆ แล้ว จึงเริ่มฝึกโดยใช้วิธีการฝึกแบบหน้าไปหลัง (Forward Chaining) โดยผู้ฝึกเริ่มฝึกเด็กจากขั้นตอนแรกไปจนกระทั่งถึงขั้นตอนสุดท้าย

6. เกณฑ์ของความสำเเร็จ หมายถึง จำนวนครั้งที่เด็กจะต้องกระทำตามพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้าเป็นผลสำเร็จได้ในระดับ 3 คือ ทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจา เป็นอย่างน้อยติดต่อกัน 4 ครั้งหรือผ่านเกณฑ์ 75% ติดต่อกัน 4 ครั้ง

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด รวบรวมเอกสารและงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

1. ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 1.1 ความหมาย
 - 1.2 ระดับความรุนแรง
 - 1.3 ลักษณะ
2. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 2.1 รูปแบบ
 - 2.2 หลักสูตรจำเพาะ
3. หลักการฝึกทักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
 - 3.1 ประเภททักษะการปรับตัว
 - 3.2 รูปแบบการฝึกทักษะการปรับตัว
 - 3.3 กิจกรรมพัฒนาการพฤติกรรมปรับตัว
4. การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
 - 4.1 ความหมาย
 - 4.2 ลักษณะ
5. วิธีการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน

1. ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1.1 ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา

ความหมายของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา ตามคำนิยามของ American Association on Mental Retardation (AAMR) ภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา

(Mental Retardation) หมายถึง ภาวะที่มีความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าปกติ ปรากฏร่วมกับมีความจำกัดทางทักษะด้านการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะหรือมากกว่า คือ ทักษะการสื่อความหมาย การดูแลตนเอง สุขอนามัยและความปลอดภัย การเรียนวิชาการเพื่อชีวิตประจำวัน การใช้เวลาว่างและการทำงานลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี จะเห็นได้ว่าเกณฑ์ของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา AAMR คือ

1. ระดับความสามารถทางสติปัญญา ต่ำกว่า 70 - 75
2. ลักษณะของความจำกัดในทักษะการปรับตัวอย่างน้อย 2 ทักษะหรือมากกว่า

ดังต่อไปนี้

- 2.1 การสื่อความหมาย (Communication)
- 2.2 การดูแลตนเอง (Self - Care)
- 2.3 การดำรงชีวิตในบ้าน (Home Living)
- 2.4 ทักษะทางสังคม (Social Skill)
- 2.5 การใช้สาธารณสมบัติ (Community Use)
- 2.6 การควบคุมตนเอง (Self - Direction)
- 2.7 สุขอนามัยและความปลอดภัย (Health and Safety)
- 2.8 การเรียนวิชาการเพื่อดำรงชีวิตประจำวัน (Functional Academic)
- 2.9 การใช้เวลาว่าง (Leisure)
- 2.10 การทำงาน (Work)

3. ลักษณะความบกพร่องทางสติปัญญาเกิดก่อนอายุ 18 ปี (พัชรวิวัลย์

เกตุแก่นจันทร์. 2542 : 1 - 2)

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าคนปกติทั่วไป เมื่อวัดระดับสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้ว ปรากฏว่ามีระดับสติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไป เมื่อสังเกตจากพฤติกรรม จะพบว่าเด็กประเภทนี้มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเด็กทั่วไปในวัยเดียวกัน (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 63)

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง เด็กที่มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 70 จะมีผลทำให้เด็กเหล่านี้มีปัญหาด้านวุฒิภาวะ การเรียนรู้และการปรับปรุงตัวในสังคม ซึ่งเกิดจากความผิดปกติทางสติปัญญาในระยะการพัฒนาของสมอง นับตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 18 ปี ความสามารถทางสติปัญญาได้จากการประเมินเชาวน์ปัญญา โดยแบบทดสอบมาตรฐาน

1.2 ระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ปัจจุบันแบ่งตามคำนิยามของ AAMR 1992 เพื่อความสะดวกในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา จึงแบ่งระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้ดังนี้

1.2.1 แบ่งตาม AAMR ได้ 4 ระดับ คือ

- 1) ระดับต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว (Intermittent)
- 2) ระดับต้องการความช่วยเหลือตามระยะเวลาที่กำหนด (Limit)
- 3) ระดับต้องการความช่วยเหลือหลายด้านและระยะเวลาต่อเนื่อง (Extensive)
- 4) ระดับความต้องการช่วยเหลือในทุกด้านอย่างทั่วถึงและต้องการมากที่สุด (Pervasive)

ซึ่งรูปแบบของการช่วยเหลือเป็นการช่วยเหลือ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงานที่ต้องการปรับตัวและความสามารถในการอยู่ร่วมกัน การให้ความช่วยเหลืออาจจะเป็นระยะเวลานานหรือตามความจำเป็นของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตลอดทั้งชีวิต (พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2537 : 2)

1.2.2 แบ่งตาม Diagnostic and Statistic Manual of Mental Disorder 4 th ed. (DSM IV) เป็น 4 ระดับ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การแบ่งระดับความรุนแรงตาม DSM IV

ความรุนแรง	ระดับเซวาน์ปัญญา	ร้อยละที่พบ
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับน้อย Mild Mental Retardation	50 – 55 ถึง 70 - 75	85
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง Moderate Mental Retardation	35 – 40 ถึง 50 –55	10
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรง Severe Mental Retardation	20 – 25 ถึง 35 – 40	3 – 4
ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงมาก Profound Mental Retardation	ต่ำกว่า 20 - 25	1 – 2

ที่มา : American Psychiatric Association. 1994 : 40.

สรุปได้ว่า การแบ่งระดับความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้เกิดความสะดวกในการช่วยเหลือว่าบุคคลนั้นต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง จากความจำกัดของเขาและจะพัฒนาได้ ถ้าเขาได้รับความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม

1.3 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับปานกลาง มีระดับเซวาน์ปัญญาอยู่ระหว่าง 35 – 40 ถึง 50 – 55 เด็กกลุ่มนี้พบประมาณร้อยละ 10 ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทั้งหมด กลุ่มนี้สามารถพัฒนาทักษะทางการสื่อความหมายได้ในช่วงวัยเด็กตอนต้น เรียนหนังสือได้ไม่เกินชั้นประถมปีที่ 2 สามารถได้รับประโยชน์จากการฝึกทักษะทางด้านสังคม และการประกอบอาชีพ สามารถเรียนรู้ที่จะไปไหนได้ด้วยตนเองในที่ ๆ ตนคุ้นเคย ในช่วงวัยรุ่นจะมีปัญหาในการจดจำกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในทางสังคม ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนในวัยผู้ใหญ่ ส่วนมากสามารถทำงานที่ไม่ต้องใช้ฝีมือหรือกึ่งใช้ฝีมือภายใต้การดูแลในโรงงานในอาร์กหรือในตลาดแรงงานทั่ว ๆ ไปได้ สามารถปรับการดำรงชีวิตในชุมชนได้ดี แต่โดยทั่ว ๆ ไปมักจะต้องอยู่ในที่อาศัยโดยมีผู้ดูแล (ชวลา เขียวธนูและกัลยา สุตะบุตร. 2538 : 8) จะไม่สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเต็มที่ แต่จะมีความสามารถทางร่างกายในการเคลื่อนไหวได้คล่องแคล่วตามปกติและส่วนใหญ่จะสามารถพัฒนาความสามารถทางสังคม

ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ สื่อความหมายกับผู้อื่นและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมง่าย ๆ ได้ (กัลยา สุตะบุตร. ๒535 : 27)

สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง สามารถที่จะพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้ สามารถปรับการดำรงชีวิตในชุมชนได้ดี แต่จะต้องอยู่ในที่อาศัย โดยมีผู้ดูแล

2. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

2.1 รูปแบบหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 ได้พัฒนาอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้นในด้านการพัฒนากิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างเห็นได้ชัดในโครงการใหญ่ ๆ หลายโครงการ

ซึ่งในปัจจุบันก็ยังกระทำอยู่ทั้งทางด้านการจัดระบบ การตรวจสอบและการจัดสื่อการสอน โดย โกลด์สไตน์ (Goldstein) และทีมงานแห่งมหาวิทยาลัยเยชิวา (Yeshiva) ที่ทำการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ทางสังคม คอเล (Cawley) และทีมงานแห่งมหาวิทยาลัยคอนเนคติกัต (Connecticut) ที่ทำการพัฒนาหลักสูตรคณิตศาสตร์เวสเซล (Wessel) และทีมงานแห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตท (Michigan State) ที่ออกแบบหลักสูตร “ฉันสามารถทำได้”

ทั้ง ๆ ที่มีการพัฒนากิจกรรมหลักสูตรนี้อย่างมากมาย แต่ประสิทธิภาพแนวทางของหลักสูตรที่ใช้กันในประเทศสหรัฐอเมริกายังเป็นที่ต้องการอยู่มาก จนกระทั่งปี ค.ศ. 1971 เมื่อ The National Association for Retarded Children (NARC) สํารวจและรายงานผลเกี่ยวกับความคิดเห็นขององค์การจัดการศึกษาและโรงเรียนบางแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกา NARC ได้ข้อเสนอแนะ 227 รายการที่ครอบคลุมทุก ๆ ระดับของความบกพร่องทางสติปัญญา ได้ใจความสำคัญ ๆ ดังนี้

1. เน้นการพัฒนาส่วนมากที่กระทำสำหรับเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับน้อยและปานกลางในระดับชั้นประถมและมัธยม โดยให้เด็กสามารถควบคุมตนเองในการเรียนในห้องเรียนได้

2. เน้นด้านรูปแบบที่หลากหลายของการจัดองค์กรและการก่อตั้ง

3. เน้นว่าควรมีเนื้อหาที่ใช้ให้เหมือน ๆ กัน

4. เน้นว่าควรมีแบบการจัดการพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เห็นอย่างเด่นชัด

5. ข้อเสนอแนะส่วนมากไม่ได้ตั้งอยู่บนทฤษฎีการเรียนรู้ที่ทันสมัย

NARC สรุปการพัฒนาหลักสูตรในอนาคตที่ต้องการจะต้องจัดตามประสบการณ์ การศึกษารายบุคคล สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและหลักสูตรที่เหมาะสมนั้น ควรมีการตั้งเป้าหมายที่จะสร้างความสมบูรณ์แบบของพฤติกรรม สร้างความสามารถในการควบคุมตนเองในสิ่งแวดล้อมและการสร้างการแสดงออกของพฤติกรรมที่เหมาะสมกับวัฒนธรรม ของตนเอง

กิจกรรมต่าง ๆ ควรจะต้องให้มีความเหมาะสมกับอายุและสัมพันธ์กับการฝึกใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน การอยู่ร่วมกันชุมชนได้ ควรเน้นทักษะอาชีพและการใช้เวลาว่างด้วย

ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ NARC ทำการรวบรวมไว้ในด้านความพยายามในการพัฒนาหลักสูตรนั้น บางที่ดูเหมือนจะเป็นนามธรรมในการปฏิบัติในการที่จะพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรงและรุนแรงมาก ปัจจุบันหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักสูตรในแนวกว้าง ๆ สำหรับทุก ๆ ระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งหลักสูตรที่นำเสนอส่วนมาก จะมีแบบหลักสูตรเพียงหนึ่งหรือมากกว่า โดยแบบหลักสูตรต่าง ๆ ในแต่ละแบบจะสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของแนวทางปรัชญาของการพัฒนาหลักสูตร โดยมุ่งประเด็นที่เด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับรุนแรง/รุนแรงมากหรือระดับน้อย/ปานกลาง (Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 123- 124)

สรุปได้ว่า รูปแบบหลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้น ยังเป็นหลักสูตรในแนวกว้าง ๆ สำหรับทุก ๆ ระดับความรุนแรงของความบกพร่องทางสติปัญญา รูปแบบหลักสูตรที่ใช้ยังมีไม่มาก แต่ก็ยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2 หลักสูตรจำเพาะทางด้านการพัฒนาทางสติปัญญา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับปานกลาง

หลักสูตรจำเพาะทางด้านการพัฒนาทางสติปัญญาที่จัดไว้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องสติปัญญาในระดับปานกลาง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ หลักสูตรวิชาแกนและหลักสูตรวิชาประยุกต์ โดยหลักสูตรวิชาแกนจะต้องเป็นหลักสูตรเริ่มแรกที่จะพัฒนาทักษะการรู้ กาชคิดเพื่อนำไปใช้ในการสอนในหลักสูตรวิชาประยุกต์เป็นอันดับต่อไป โดยนำเสนอในรูปตาราง 2 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง 2 หลักสูตรนี้ ที่แนะนำกิจกรรมการฝึก

ตาราง 2 ขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตร

พัฒนาการทางหลักสูตรวิชาประยุกต์					
ทักษะทางกาย	ทักษะทางศิลปะ	ทักษะการปฏิบัติ	การปฏิสังขมและบุคคลอื่น	ความรู้ทางศาสนา	
-ความรู้ทางด้านร่างกาย -ว่ายน้ำ -กีฬจักรยาน -เล่นเกม -เต้นรำ	-ระบายสี -วาดภาพ -การปั้น -ปั้นหุ่น -ร้องเพลง -แสดงละคร	-การช่วยเหลือตนเอง -การทำอาหาร -เย็บปักถักร้อย -ทักษะการดำรงชีพ -การอยู่ค่ายพักแรม -งานฝีมือ -สุนาามัย	-หน้าที่ในชั้นเรียน -การนั่งเรียนร่วมกับผู้อื่น -สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล	เรื่องราวของคัมภีร์ไบเบิล บทบัญญัติของพระเจ้า	-ความรู้ทั่วไป -โครงการต่างๆ -ความสนใจส่วนบุคคล
← สุขศึกษา →			← พุทธธรรมที่แสดงต่อบุคคลอื่น →		
↑ ↑ ↑ ↑ ↑					
พัฒนาการทางหลักสูตรวิชาแกน					
ด้านการกระทำ			ด้านสติปัญญา		
-ไม่มีการติดต่อสื่อสาร	-การติดต่อสื่อสาร	- บุคคล – สังคม	การคิด – มิติสัมพันธ์	ตรรกศาสตร์ – คณิตศาสตร์	
-การรักษาโดยการฝึก -กลไกการเคลื่อนไหว -กายภาพบำบัด -ธาราบำบัด	-การแสดงออกทางด้านการพูด ๆ แสดงอาการสัญญาณลักษณะ ทำทาง การแสดงออกทางใบหน้า ทักษะการสนทนา การฝึกพูด	- ความเข้าใจด้านการพูด สัญญาณลักษณะอาการ การอ่าน การแสดงท่าทางการลงมือกระทำ การแสดงสีหน้าหยิ่งรู้ในเรื่องแรงขับ ความเชื่อ อารมณ์ รู้ที่จะพูดและรู้ที่จะคิดอย่างมีเหตุผล การควบคุมการกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ	-การคิดแบบหาเหตุผลและวิธีคิดแบบวิทยาศาสตร์ -โครงสร้างของมิติสัมพันธ์และเวลา	- ตรรกสัมพันธ์ การนับจำนวนและนับตำแหน่ง การแบ่งชั้น	
← ความสัมพันธ์ของมือ-ตา →		← ขั้นปฏิบัติการ →			
↑ ↑ ↑ ↑ ↑					
พัฒนาการทางกลไก การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่และเล็ก	การแสดงความคิด สัญญาณลักษณะ / ทำทาง แนวความคิด				ระยะที่ 3
	ความสัมพันธ์ของการแสดงท่าทางกับการออกเสียงและการเคลื่อนไหว ความรู้ทางวิชาการ / ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม				ระยะที่ 2
	ตา – สัมผัส ความสัมพันธ์กันของข้อต่อ การเริ่มออกเสียงแบบง่าย ๆ การเคลื่อนไหวของข้อต่อ การปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด				ระยะที่ 1
ระดับกลไกของการเคลื่อนไหว – การรับรู้					

ที่มา : Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 304.

ส่วนหนึ่งของหลักสูตรทางการพัฒนาด้านสติปัญญา นั้นประกอบด้วย ความคิดแบบมิติสัมพันธ์และการคิดแบบตรรกศาสตร์ คณิตศาสตร์ โดยลักษณะมิติสัมพันธ์ระหว่างสังคมและบุคคล จะเน้นทักษะการสื่อสาร การตื่นตัวที่จะสร้างแรงจูงใจให้ตนเองและการเข้าใจถึงการจูงใจบุคคลอื่น นอกจากนี้ได้ใช้กระบวนการที่ว่า “เรียนรู้ที่จะเรียน” ซึ่งเป็นส่วนแรกของหลักสูตรที่จัดไว้และเป็นวัตถุประสงค์อันดับแรก ด้านการฝึกความสมบูรณ์แบบในการทำงาน การคิดด้วยตนเองและกลยุทธ์การรู้การคิดทฤษฎีนี้เป็นกระบวนการที่ทำเป็นขั้นตอนตามแบบแผนข้อมูลที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและจำเป็นที่ต้องประสบความสำเร็จในขั้นตอนแรกของการเรียนรู้ก่อนที่จะเรียนรู้ต่อไปในส่วนประกอบโดยทั่วไปของหลักสูตรประยุกต์

จากบางรายงานผลการฝึกในช่วงแรกของการฝึกเด็กวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับน้อย ด้านความต้องการและการคงไว้ทางด้านทักษะการรู้การคิด โดยแสดงผลย้อนกลับให้เห็นอย่างเด่นชัด พบว่ามีประโยชน์มากสำหรับนักวิจัยและครูที่จะนำไปสร้างแบบการฝึกทักษะด้านการรู้การคิดจนถึงข้อจำกัดของเด็ก ในอนาคตการรายงานการประเมินผลความสำเร็จของโปรแกรมนี้ จะได้รับการพิสูจน์มากขึ้น ส่งผลให้เกิดความรอบรู้กว้างขวางมากขึ้นเช่นกัน (Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 303 - 305)

สรุปได้ว่า การจัดหลักสูตรจำเพาะทางการพัฒนาทางสติปัญญา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับปานกลาง อันดับแรกจะต้องพัฒนาทักษะการรู้การคิดในหลักสูตรวิชาแกนให้ประสบความสำเร็จก่อน จึงจะนำความรู้ที่ได้ไปเรียนรู้ในหลักสูตรวิชาประยุกต์ต่อไป

3. หลักการฝึกทักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

3.1 ประเภททักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

จุดมุ่งหมายทางการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในวัยเรียนในการพัฒนาทางด้านทักษะการปรับตัว จะต้องมีการกำหนดขีดความสามารถของเด็กก่อน (หรือข้อจำกัดที่เด็กมีอยู่) ที่จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำความรู้ที่เรียนรู้ในโรงเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันปกติได้ โดยขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของแต่ละคน ความต้องการที่จะพัฒนาทักษะให้เหมาะสม สำหรับการกระทำตามแบบแผนความต้องการของ โรงเรียน การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การพัฒนาทักษะทางภาษา การพัฒนาการทางอารมณ์และการช่วยเหลือตนเองโดยแบ่งประเภททักษะการปรับตัวด้านต่าง ๆ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ประเภททักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ประเภททักษะการปรับตัว	ตัวอย่างของทักษะที่ต้องการฝึก
การกระทำตามแบบแผนความต้องการ ของโรงเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การตั้งใจในการเรียนรู้การทำงาน - กระจจัดระบบการทำงาน - การกระทำตามคำชี้แนะ - การบริหารเวลา - การถามคำถาม
การพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ - การตอบสนองต่อแนวทางของสังคมใน สิ่งแวดล้อม - การใช้ภาษาที่เป็นที่ยอมรับของสังคม - การตอบสนองที่เหมาะสมต่อคำชี้แนะ และแนวทางของครู - การรับรู้ทางสังคมเป็นอย่างดี (การแสดง ออกที่เหมาะสมร่วมกับประสบการณ์ที่ ตนเองมีอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น)
การพัฒนาทักษะทางภาษา	<ul style="list-style-type: none"> - การเข้าใจคำสั่งคำแนะนำ - การติดต่อสื่อสารตามที่ตนอยาก และต้องการ - การแสดงความคิดเห็น - การรับฟังอย่างตั้งใจ - การใช้ระดับเสียงและถ่วงทำนองได้อย่าง ถูกต้อง

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเภททักษะการปรับตัว	ตัวอย่างของทักษะที่ต้องการการฝึก
การพัฒนาการทางอารมณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การพยายามมีส่วนร่วมของสังคมและมีปฏิสัมพันธ์ - การลดการหลีกเลี่ยงการทำงานและประสบการณ์ทางสังคม (ตัวอย่างเช่น การเฉื่อยชา, เกียจคร้าน, การถดถอยจากสังคม)
การช่วยเหลือตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ส่วนบุคคล - การรู้จักดูแลตนเอง - การเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปอีกสถานที่หนึ่งได้

ที่มา : Drew, Hardman and Logan. 1996 : 221 – 222.

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการปรับตัวในอันดับแรก จะต้องกำหนดขีดความสามารถของเด็กก่อน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

3.2 รูปแบบการฝึกทักษะการปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนรัฐต่าง ๆ ที่ทำการกีดกันการรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเข้าเรียนในศตวรรษที่ผ่านมา ปัจจุบันโฉมหน้าเหล่านี้ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับความต้องการส่วนบุคคลสำหรับเด็กนักเรียนเหล่านี้ โปรแกรมการศึกษาจึงขยายกว้าง ในด้านการเพิ่มพูนการเรียนรู้ทักษะการปรับตัวที่จำเป็น เพื่อจะเป็นการลดการพึ่งพาบุคคลอื่นและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียน ให้เด็กได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม การฝึกทักษะการปรับตัวให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักการที่ว่า ทักษะเหล่านี้ต้องไม่ฝึกในรูปแบบที่เป็นทางการ เพราะจะทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้ แต่สำหรับเด็กปกติการสอนทักษะเหล่านี้ ไม่มีความจำเป็นมากนัก เพราะเด็กเหล่านี้สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน

ทักษะการปรับตัวของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในวัยเรียน เนื้อหาจะประกอบด้วย การเคลื่อนไหว การดูแลตนเอง ทางสังคม การติดต่อสื่อสาร ทักษะการเรียนรู้ทางด้านวิชาการเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน การพัฒนาทางทักษะกลไกกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก เด็กจะต้องได้รับการฝึกให้ประสบความสำเร็จเป็นอันดับแรกก่อนที่จะเรียนรู้ในทักษะด้านอื่น ๆ โดยการพัฒนาทักษะกลไกกล้ามเนื้อใหญ่จะสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหว ความสมดุลและรูปแบบของการเคลื่อนไหว รวมทั้งการควบคุมการเคลื่อนไหวคอและศีรษะ การกลิ้งตัว การเคลื่อนไหวตัวที่ถูกต้อง การนั่ง การคลาน การเลื้อยตัว การยืน การเดิน การวิ่ง กระโดด กระโดดข้าม การฝึกกลไกฝึกกล้ามเนื้อเล็ก ประกอบด้วยการเรียนรู้ที่จะเอื้อมแขน กำมือและหยิบจับสิ่งของสำหรับการพัฒนาทักษะกลไกกล้ามเนื้อของเด็ก จำเป็นต้องให้เด็กสามารถกระทำได้ทั้งเป้าหมายที่อยู่หนึ่งและเป้าหมายที่เคลื่อนที่ (การสัมพันธ์กันของ ตา - มือ) ทั้ง 2 สิ่งนี้เป็นสิ่งต้องทำได้ก่อน เพื่อเป็นการฝึกทักษะการควบคุมสิ่งของที่จะต้องนำไปใช้ในสถานการณ์การประกอบอาชีพและเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ เพื่อจะนำไปใช้ในกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

ทักษะการดูแลตนเองเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะทำให้เด็กพึ่งพาตนเองได้ทั้งในบ้านและโรงเรียน ขอบเขตของการดูแลตนเองขั้นพื้นฐานนั้น คือ ความปลอดภัย การแต่งกาย สุขอนามัย และการรับประทานอาหาร

ตัวอย่าง การฝึกทักษะด้านความปลอดภัย จะต้องให้เด็กใช้โทรศัพท์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน การฝึกทักษะมี 12 ขั้นตอนดังนี้

1. ตำแหน่งของโทรศัพท์
2. ยกหูโทรศัพท์ออกจากเบ้า
3. หมุนหมายเลข 1
4. หมุนหมายเลข 9
5. หมุนหมายเลข 1
6. ยกหูโทรศัพท์มาแนบหู
7. ฟังพนักงานโทรศัพท์ตอบรับ
8. บอกชื่อ - นามสกุลตนเอง
9. บอกที่อยู่ตนเอง
10. บอกเบอร์โทรศัพท์ตนเอง
11. อธิบายถึงภาวะฉุกเฉิน
12. ถือหูโทรศัพท์ไว้รอพนักงานโทรศัพท์ตอบรับว่าจะทำอะไรต่อไป

การฝึกทักษะการแต่งกาย จะต้องเรียนรู้ถึงการติดกระดุม รูดซิป รัตเข็มขัดและผูกเงือกไท ทักษะสุขอนามัยส่วนบุคคลประกอบด้วย การเข้าห้องส้วม การล้างหน้า การล้างมือ การอาบน้ำ การแปรงฟัน การสระผมและหวีผม ทักษะการรับประทานอาหารประกอบไปด้วย การเรียนรู้ที่ใช้ถ้วยอาหารรับประทาน การใช้ภาชนะต่าง ๆ การตักน้ำจากแก้วและการบริการอาหาร

การฝึกทักษะทางสังคมเป็นการประยุกต์ทักษะการดูแลตนเองหลาย ๆ ด้านมาพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในทางที่ดี การฝึกทักษะทางสังคมจะเน้นถึงความเหมาะสมทางด้านภาพลักษณ์ทางกาย มารยาท การใช้เวลาว่างและพฤติกรรมทางเพศ การติดต่อสื่อสารจะสัมพันธ์กับการพัฒนาทางสังคมอย่างแน่นแฟ้น เพราะถ้าไม่มีการติดต่อสื่อสารประเภทใดที่ไม่มีความสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสารอาจจะมีทั้งการสื่อสารโดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูด (ตัวอย่าง เช่น การใช้ภาษา สัญญาณลักษณะ การเขียนบนกระดาน) แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่ที่ว่าการติดต่อสื่อสารจะนำเสนอในรูปแบบใด (Clifford, Hardman and Logan. 1996 : 240 - 241)

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการปรับตัวให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความจำเป็นมาก เพราะเขามีข้อจำกัดทางการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เป็นการเพิ่มทักษะการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองให้มากที่สุดตามศักยภาพที่มีอยู่

ทักษะ

3.3 กิจกรรมพัฒนาการพฤติกรรมปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง

สติปัญญา

ทักษะ

พฤติกรรมปรับตัวมีส่วนสัมพันธ์ในการจัดแบ่งระดับขั้นความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นอย่างมาก การพัฒนาแนวคิดนี้ได้มีการจัดแบ่งรูปแบบพฤติกรรมปรับตัวในการทำงานเป็นตารางแสดงระดับขั้นพฤติกรรมปรับตัวตามพัฒนาการของมนุษย์ ดังแสดงในตาราง A

หัวข้อ

ตาราง ~~X~~ ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาการพฤติกรรมปรับตัวโดยสัมพันธ์กับอายุ

อายุและระดับความบกพร่องทางสติปัญญา	หัวข้อ ตัวอย่างแสดงถึงระดับสูงสุดของพฤติกรรมปรับตัว
<p>อายุ 3 ปี : ระดับน้อย</p> <p>อายุ 6 ปี : ระดับปานกลาง</p> <p>อายุ 9 ปี : ระดับรุนแรง</p> <p>อายุ 12 ปีขึ้นไป : ระดับรุนแรงมาก</p>	<p><u>การทำงานด้วยตนเอง</u></p> <p>สามารถรับประทานอาหารได้ด้วยช้อน (พวก ธิญญาพีชหรืออาหารอ่อน) แต่ยังคงทำหกเลอะเทอะ และตีม้ำได้เองสามารถถอดเสื้อผ้าและใส่ได้เองบ้าง บางอย่าง (เช่น ถูเท้า เสื้อข้างใน กางเกงใน เสื้อผ้า) พยายามที่จะอาบน้ำเองหรือใช้มือถูทำความสะอาดได้ แต่ยังคงให้การช่วยเหลือและยังคงมีอุบัติเหตุ ทางด้านการขยับถ่ายในการปัสสาวะเปียกเสื้อผ้า โดยไม่ยอมบอก ยังต้องช่วยในการพาไปเข้าห้องส้วม</p> <p><u>ทางร่างกาย</u></p> <p>สามารถขึ้น - ลงบันไดได้ แต่จังหวะเท้ายังไม่สัมพันธ์กันสามารถวิ่ง กระโดดข้าม แต่อาจจะถนัด สมดุลที่เท้าข้างใดข้างหนึ่ง สามารถเดินข้ามผ่าน ลูกบอลไปหาคนอื่นได้ สามารถเคลื่อนย้ายสิ่งของ บางทีอาจจะสามารถเล่นตัวต่อภาพได้อย่างแบบง่าย ๆ โดยไม่ต้องให้การช่วยเหลือ</p> <p><u>การติดต่อสื่อสาร</u></p> <p>สามารถพูดได้ 2 หรือ 3 ประโยค ชื่อคำง่าย ๆ เข้าใจคำสั่งง่าย ๆ รู้จักชื่อคน ถ้าไม่ใช้การสื่อสารด้วย คำพูดจะสามารถแสดงท่าทางในการต้องการขอความช่วยเหลือจากคนอื่น ๆ ได้</p> <p><u>ทางสังคม</u></p> <p>สามารถเล่นกับคนอื่น ๆ ได้ในกิจกรรมง่าย ๆ ชอบเล่นกับคนใดคนหนึ่งหรือ 2 คน มากกว่าการเล่นเป็นกลุ่ม ๆ ชอบเลือกเล่นกับคนใดคนหนึ่ง มากกว่า เล่นทั่ว ๆ ไปกับคนอื่น ๆ ในกลุ่ม</p>

ตาราง ~~X~~ (ต่อ)

พัก ๕-

อายุและระดับความบกพร่องทางสติปัญญา	ตัวอย่างแสดงถึงระดับสูงสุดของพฤติกรรมการปรับตัว
<p>อายุ 6 ปี : ระดับน้อย</p> <p>อายุ 9 ปี : ระดับปานกลาง</p> <p>อายุ 12 ปี : ระดับรุนแรง</p> <p>อายุ 15 ปีขึ้นไป : ระดับรุนแรงมาก</p>	<p><u>การทำงานด้วยตนเอง</u></p> <p>สามารถรับประทานอาหารเองได้ด้วยช้อนและส้อม แต่ยังคงมีหกหล่นด้วย สวมใส่เสื้อผ้าได้ด้วยตนเอง แต่ยังคงต้องให้การช่วยเหลือในการติดกระดุมเม็ดเล็ก ๆ หรือรัดเชิปลิ้นเสื้อแจ็กเก็ต พยายามที่จะอาบน้ำด้วยตนเอง แต่ยังคงให้การช่วยเหลืออยู่ สามารถทำความสะอาดได้บางส่วน แต่บางทีก็ยังคงมีอุบัติเหตุทางด้านการขับถ่ายอยู่บ้าง</p> <p><u>ทางร่างกาย</u></p> <p>สามารถกระโดดหรือกระโดดข้าม ขึ้นบันไดได้ด้วยเท้าที่สลับสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี, ถีบจักรยานได้ (จักรยานสำหรับเด็กอายุมากกว่า 8 ปี) บางทีปีนต้นไม้ เล่นในพงหญ้า เล่นเกมเต็นรำ โยนบอล กระโดดตีวัตถุที่ตั้งเป็นเป้าไว้ได้</p> <p><u>การสื่อสาร</u></p> <p>สามารถติดต่อสื่อสารด้วยประโยคที่สมบูรณ์แบบพูดได้อย่างชัดเจน เข้าใจถึงการติดต่อโดยใช้คำพูดได้อย่างสมบูรณ์แบบรวมกับการใช้คำว่า “เพราะว่า” และ “แต่” จำสัญลักษณ์และคำต่าง ๆ ได้แต่ไม่สามารถอ่านบทกลอนด้วยความเข้าใจได้</p> <p><u>ทางสังคม</u></p> <p>สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้ด้วยตนเอง สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกมการแข่งขันกันอย่างง่าย ๆ ได้ บางทีมีเพื่อนสนิท แต่จะต้องรู้จักคุ้นเคยกันมากกว่า 1 อาทิตย์หรือหลายเดือนมาก่อน</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

หัก

อายุและระดับความบกพร่องทางสติปัญญา	ตัวอย่างแสดงถึงระดับสูงสุดของพฤติกรรมที่ปรับตัว
<p>อายุ 12 ปี : ระดับน้อย</p> <p>อายุ 15 ปีขึ้นไป : ระดับปานกลาง</p>	<p><u>กิจกรรมทางการเงิน</u></p> <p>บางที่สามารถสั่งให้ไปทำกิจกรรมทางการเงินซื้อของอย่างง่าย ๆ ได้ แต่ต้องจดใส่กระดาษให้ รู้ค่าของเงิน แต่ไม่รู้ว่า จะใช้เงินอย่างไร (ยกเว้นการใช้เงินในตู้หยอดเหรียญที่ใช้ในการซื้อสินค้า)</p> <p><u>ทางอาชีพการงาน</u></p> <p>อาจได้เตรียมอาหารง่าย ๆ ได้ แชนวิส ช่วยงานบ้านอย่างง่าย ๆ เช่น เก็บที่นอน กวาดบ้าน ดูดฝุ่น จัดและทำความสะอาดโต๊ะอาหารได้</p> <p><u>การควบคุมตนเอง</u></p> <p>บางที่อาจถามได้ว่า คุณต้องการให้เขาทำงานอะไร มีสมาธิในการทำงานได้ 10 นาทีหรือมากกว่า พยายามทำงานเองและปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ</p> <p><u>การทำงานได้ด้วยตนเอง</u></p> <p>รับประทานอาหาร อาบน้ำ แต่งกายได้เอง บางที่เลือกเสื้อผ้าใส่เอง อาจเตรียมอาหารแบบง่าย ๆ ได้เอง (แชนวิส) ให้สำหรับตนเองและผู้อื่น หวีผม แปรงผม อาจสระผมและจัดแต่งทรงผมเอง อาจซักผ้า รีดผ้าและจัดเก็บเสื้อผ้าของตนเองได้</p> <p><u>ทางร่างกาย</u></p> <p>ควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดีทางความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก</p> <p><u>การสื่อสาร</u></p> <p>อาจสนทนาในบทสนทนาง่าย ๆ ในการใช้ประโยคที่สมบูรณ์ บางที่อาจอ่านประโยค คำคุณศัพท์ สัญลักษณ์หรือบทกลอนง่าย ๆ ที่พอเข้าใจได้</p>

ตาราง X (ต่อ)

ทักษะ

อายุและระดับความบกพร่องทางสติปัญญา	ตัวอย่างแสดงถึงระดับสูงสุดของพฤติกรรม การปรับตัว
Clifford	<p><u>ทางสังคม</u></p> <p>มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นได้เป็นอย่างดีในการเข้าร่วมและแข่งขันกับคนอื่นได้</p> <p><u>กิจกรรมทางการเงิน</u></p> <p>บางที่สามารถส่งให้ไปซื้อของหลาย ๆ รายการได้โดยไม่ต้องเขียนใส่กระดาษแต่จะต้องไม่ใช้เงินในราคา มาก ๆ ในการรวมค่าเงินเหรียญเป็นค่าเงินสูง ๆ</p> <p><u>ทางอาชีพการงาน</u></p> <p>อาจทำงานบ้านง่าย ๆ ในกิจวัตรประจำวันได้ (ปิดฝุนถ่ายของออกจากกระเป๋าดูเดินทาง ล้างจาน เตรียมอาหารง่าย ๆ ที่ต้องมีส่วนผสม)</p> <p><u>การควบคุมตนเอง</u></p> <p>อาจทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองได้มากที่สุดด้วยความตั้งใจในการทำงาน 15 - 20 นาที (หรือมากกว่า) บางทีจะปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องตามคำสั่งในการทำงานที่ตั้งใจไว้ด้วยความรับผิดชอบ</p>

ที่มา : Drew, Logan and Hardman. 1992 ~~1997~~ 29.

สรุปได้ว่า สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จะต้องเลือกกิจกรรม พฤติกรรม การปรับตัวด้านการทำงานให้สัมพันธ์กับอายุและระดับของความบกพร่องทาง สติปัญญาของเด็ก โดยทางด้านการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่บกพร่องทาง สติปัญญาในระดับปานกลาง ควรจัดในระดับอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยช่วงเวลาที่เด็กสามารถ ควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี ควรอยู่ในช่วง 15 - 20 นาทีหรือมากกว่า เพื่อให้เด็กสามารถ ประสบความสำเร็จในการทำงานที่ได้รับมอบหมายและรู้สึกมั่นใจในตนเองมากขึ้น

154148 0.3

4. การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

4.1 ความหมายการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539 : 104)

การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) หมายถึง การนำพฤติกรรมตามรายการตรวจพฤติกรรมมาวิเคราะห์แยกเป็นขั้นตอนย่อย เพื่อสะดวกในการสอนเด็กแต่ละชั้น จะเริ่มจากพฤติกรรมที่เด็กทำได้ง่ายและจะเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อยจนบรรลุเป้าหมาย เมื่อแยกย่อยขั้นตอนแล้ว จะทำให้เด็กรู้สึกว่าการปฏิบัติไม่ยากเกินไปสามารถทำได้สำเร็จโดยไม่ยากและไม่ต้องใช้เวลาในการฝึกนานเกินไปในแต่ละขั้นตอน สิ่งสำคัญคือ ต้องให้เด็กทำขั้นตอนง่ายให้ได้ก่อน แล้วจึงให้ทำขั้นตอนที่ยากขึ้น โดยมีเกณฑ์สำหรับวัดความสำเร็จในแต่ละขั้นตอนนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานเป็นการฝึกที่แยกย่อยงานแต่ละอย่างออกเป็นขั้น ๆ โดยเริ่มฝึกเด็กจากขั้นตอนที่ง่ายและเพิ่มความยากขึ้นทีละน้อยจนบรรลุเป้าหมายในการทำงาน

4.2 ลักษณะการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานมี 2 ลักษณะคือ

- 1) การฝึกจากหน้าไปหลัง (Forward Chaining) คือ เริ่มฝึกจาก ขั้นตอนแรก เป็นต้นไป เมื่อเด็กสามารถทำขั้นที่ 1 ได้ด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงจะเริ่มฝึกในขั้นต่อไป
- 2) การฝึกแบบถอยหลัง (Backward Chaining) คือ การฝึกเริ่มจาก ผู้ฝึกจับมือเด็กทำขั้นสุดท้ายให้ได้ก่อน เมื่อสำเร็จขั้นสุดท้ายแล้ว ผู้ฝึกจึงฝึกย้อนหลังจากขั้น สุดท้ายมาอีกขั้นหนึ่ง ทำเช่นเดียวกันจนถึงขั้นตอนแรก

สรุปได้ว่า การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ การฝึกจากหน้าไปหลังและการฝึกแบบถอยหลัง

5. วิธีการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

วิธีการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นการปรับปรุงการฝึกให้เหมาะสมกับความบกพร่องของเด็ก เพื่อลดความบกพร่องลงให้มากที่สุด

การฝึกกิจกรรมใด ๆ ให้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งมีพัฒนาการล่าช้า นับเป็นเรื่องยากอย่างมาก เนื่องจากเด็กเหล่านี้ขาดความสามารถในการใช้ภาษา ความเข้าใจ ภาษา การใช้กล้ามเนื้อเล็กและมีความสนใจช่วงสั้น ๆ เพราะฉะนั้นจึงต้องอาศัยปัจจัย ความพร้อมในการฝึกหลายด้าน เช่น การเลือกทักษะที่จะฝึกความพร้อมของผู้ฝึกและเด็ก วิธีฝึก สถานที่ เวลา เพื่อช่วยให้การฝึกบรรลุเป้าหมาย วิธีการฝึกเป็นสิ่งที่จำเป็น วิธีการฝึกโดยใช้ หลักการวิเคราะห์งานมีองค์ประกอบ ดังนี้

แบบแผนแสดงการฝึกจากแผนการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการ วิเคราะห์งานคือ

1. วัดทักษะพื้นฐานการทำความสะอาดเสื้อผ้า
2. การเลือกกิจกรรมที่จะฝึก
3. วิธีการฝึก
4. การวิเคราะห์งาน
5. ขั้นตอนการฝึก
6. การจัดบันทึก
7. เวลา
8. สถานที่
9. วัสดุฝึก
10. รางวัลและหลักการให้รางวัล

1. วัดทักษะพื้นฐานทางด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็ก ผู้ฝึกทราบได้โดยการประเมินทักษะก่อนฝึก โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การเลือกกิจกรรมที่จะฝึก

โดยการเลือกกิจกรรม จากการประเมินทักษะว่าเด็กพร้อมจะเรียนรู้กิจกรรม แสดงว่าเด็กให้ความสนใจบ้างแล้ว ถ้าเลือกกิจกรรมที่ยากเกินความพร้อมของเด็กที่จะต้องใช้เวลาในการฝึกนานและจะต้องแก้ไขพฤติกรรมหลาย ๆ แบบนี้อาจแทรกเข้ามาในระหว่างการฝึก

3. วิธีการฝึกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยประเมินจากทักษะของเด็กก่อนการฝึก

1) การฝึกด้วยการสาธิตหรือการทำตัวอย่าง (Modeling) เป็นการฝึกที่让孩子ได้เห็นท่าทางพร้อมไปกับการออกคำสั่งด้วยวาจา เด็กจะปฏิบัติตามท่าทางนั้น ๆ และรับรู้ได้ด้วย การเห็นและการฟัง การฝึกด้วยการสาธิต ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง

2) การฝึกโดยจับมือทำหรือการแนะนำด้วยท่าทาง (Physical Guidance) เป็นการฝึกที่ผู้ฝึกจับมือหรืออวัยวะส่วนหนึ่งของเด็กให้ทำตาม เด็กจะรับรู้ได้โดยการสัมผัส การเห็นและการฟัง การฝึกด้วยการจับมือให้ทำหรือแนะนำด้วยท่าทาง (Physical or Gestural Prompting) เป็นการฝึกที่ผู้ฝึกจะจับมือหรือแตะอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของเด็กให้ทำงานและรู้ว่าผู้ฝึกต้องการให้เด็กทำอะไรและเด็กจะต้องใช้อวัยวะส่วนใดในการปฏิบัติทักษะนั้นให้ถูกต้อง เช่น ผู้ฝึกยื่นข้างหลังของเด็ก จับมือของเด็กให้ไปจับที่แปรงซักผ้าและแปรงลงบนผ้าบริเวณคราบสกปรก ต่อไปลดการช่วยเหลือในการจับมือ ซึ่งครั้งแรกผู้ฝึกจะจับอย่างหนักแน่น เมื่อเด็กเริ่มเคลื่อนไหวได้เองบ้างผู้ฝึกจะค่อย ๆ จับมือเด็กให้เบาลงและเลื่อนจากการจับนิ้วมาจับที่มือข้อมือ แขน ข้อศอกและเหลือเพียงคำพูดที่บอกว่าจะให้เด็กทำอะไร

3) การฝึกด้วยคำพูดหรือการออกคำสั่งด้วยคำพูด (Verbal Direction) หมายถึง การใช้คำพูดหรือคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม เด็กรับรู้ด้วยการฟัง การฝึกด้วยคำพูด (Verbal Direction) ในการใช้คำพูดหรือคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม เด็กจะรับรู้ได้ด้วยการฟัง ซึ่งใช้ควบคู่กับการฝึกด้วยการสาธิตและจับมือให้ทำ เช่น การฝึกแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก ขณะที่สาธิตให้เด็กดู ผู้ฝึกต้องบอกเด็กด้วยว่า “แปรงผ้าเป็อนซิ” คำพูดที่ใช้ต้องสั้นและเข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ทำให้เด็กสับสน พูดตรงเฉพาะเรื่องที่ต้องการให้เขาทำขณะนั้น เช่น จะสอนให้จับช้อน ต้องบอกไปตรง ๆ ว่า “จับช้อน” พร้อมแสดงให้ดู คำสั่งที่ใช้ ควรเป็นคำสั่งที่ง่าย ชัดเจนและคงที่ ให้เวลาเด็กในการปฏิบัติพอสมควร คือ 3 - 5 วินาที (เนื่องจากบุคคลจะมีความจำในการปฏิบัติตามคำสั่งที่ดีในระยะเวลา 3 - 5 วินาที) ถ้าเด็กไม่ทำให้ใช้คำสั่งซ้ำ พร้อมกับให้การช่วยเหลือให้เด็กทำงานเสร็จและลดการช่วยเหลือลงเมื่อเด็กเริ่มทำได้เอง คำสั่งที่ใช้ ควรเป็นคำสั่งแบบเดิมทุกครั้งและเมื่อเด็กมีการเรียนรู้แล้วให้เปลี่ยนคำสั่งแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กรู้จักสิ่งที่แตกต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกัน

การลดความช่วยเหลือต้องค่อย ๆ ลดทีละน้อยและต้องให้แน่ใจว่าเด็กสามารถทำแต่ละขั้นตอนได้ดีแล้ว จึงเปลี่ยนจากการสาธิตให้ทำมาเป็นการจับมือและการฝึกด้วยคำพูดตามลำดับ

4. การวิเคราะห์งาน

การฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เป็นการแบ่งทักษะใหญ่ออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ โดยมีเกณฑ์สำหรับวัดความสำเร็จในแต่ละขั้นตอนนั้น ๆ โดยเลือกลักษณะการฝึกจากหน้าไปหลัง (Forward Chaining) คือ เริ่มฝึกจากขั้นตอนแรก เป็นต้นไป เมื่อเด็กสามารถทำขั้นที่ 1 ได้ด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงจะเริ่มฝึกในขั้นต่อไป

5. ขั้นตอนการฝึก

หลังจากได้แตกย่อยทักษะเป็นขั้นตอนเล็ก ๆ แล้ว เริ่มฝึกโดยการดูความพร้อมของเด็กและใช้วิธีการฝึกแบบหน้าไปหลัง โดยเลือกฝึกตามทักษะพื้นฐานของเด็กใช้วิธีการฝึกทั้ง 3 ชั้น เช่น การใช้แปรงถูผ้าบริเวณความสกปรก

ฝึกแบบหน้าไปหลัง

- 1) ใช้มือจับแปรงซักผ้าพร้อมออกคำสั่ง “ใช้มือจับแปรงซักผ้า”
- 2) ผู้ฝึกสาธิตให้ดูพร้อมจับมือเด็กจับที่แปรงซักผ้า
- 3) ออกคำสั่ง “ใช้แปรงถูผ้าตรงที่เปื้อน”
- 4) ผู้ฝึกสาธิตให้ดูวิธีการแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก พร้อมจับมือเด็กทำ
- 5) ลดการช่วยลง โดยการชี้แนะด้วยการบอกหรือชี้แนะด้วยท่าทาง พร้อมออกคำสั่ง “ใช้แปรงถูผ้าตรงที่เปื้อน”

ให้รางวัลทุกครั้งที่เด็กทำสำเร็จทุกขั้นตอน แม้ว่าผู้ฝึกต้องช่วยขึ้นใช้ แปรงถูผ้าบริเวณคราบสกปรก ใช้วิธีฝึก 3 ชั้น ดังกล่าวมาแล้ว

ก่อนเปลี่ยนไปฝึกขั้นตอนใหม่ ต้องแน่ใจว่าเด็กทำขั้นตอนนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง ติดต่อกัน 4 - 5 ครั้ง ถ้าเปลี่ยนขั้นตอนใหม่แล้ว เด็กทำขั้นตอนใหม่ไม่ได้ แม้ว่าจะใช้วิธีฝึก 3 ชั้นแล้วก็ตาม ผู้ฝึกจะต้องย้อนกลับไปฝึกขั้นตอนที่เด็กเคยทำได้ด้วยตนเองมาแล้ว เพื่อเสริมความมั่นใจในความสำเร็จก่อน จึงเริ่มขั้นตอนใหม่อีกครั้ง

6. การจดบันทึก

การจดบันทึกประจำวัน จะช่วยให้ทราบว่า งานดำเนินไปตามขั้นตอนที่วางไว้หรือไม่มีอุปสรรคหรือราบรื่น ควรฝึกต่อไปตามขั้นตอนที่ตั้งไว้หรือควรปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนใหม่

ในการบันทึกความก้าวหน้าประจำวันทุกครั้งที่ฝึกมักจะเป็นปัญหาสำหรับครูและผู้ปกครองเป็นอย่างมาก หากผู้ฝึกไม่สามารถบันทึกติดต่อกันทุกครั้งได้ อย่างน้อยผู้ฝึกควรบันทึกสัปดาห์ละครั้งเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงว่าเด็กทำได้แค่ไหนแล้วและความสำเร็จของเด็กก็คือ รางวัลของผู้ฝึกด้วย

7. เวลา

เวลาในการฝึกแต่ละทักษะควรกำหนดตามเวลาของกิจวัตรประจำวัน เช่น ฝึกรับประทานอาหารด้วยช้อน ตามเวลาของมื้ออาหาร เช้า กลางวัน เย็น ฝึกแต่งตัวหลังอาบน้ำทุกครั้ง เป็นต้น ต้องฝึกให้สม่ำเสมอ เช่น ฝึกรับประทานอาหารด้วยช้อนทุกมื้อ การฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองนั้น ไม่ใช่มีนี้ให้เด็กช่วยเหลือตัวเอง อีกมือแม่ป้อนให้เพื่อจะได้เสร็จเร็ว ๆ

เช่นนี้ จะทำให้เด็กสับสนในการฝึกแต่ละครั้ง ไม่ควรใช้เวลานาน อาจเป็น 15 - 20 นาที ทั้งนี้ควรสังเกตความพร้อมของเด็ก

8. สถานที่

ควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และทักษะที่จะฝึก เช่น ฝึกรับประทานอาหารเช้าที่โต๊ะอาหาร ฝึกแต่งตัวที่ห้องแต่งตัวหน้ากระจก ฝึกอาบน้ำในห้องน้ำ เป็นต้น แต่ทั้งนี้สถานที่นั้นจะต้องห่างไกลจากสิ่งรบกวน เช่น เสียงอึกทึก หรือผู้คนพลุกพล่าน กล่าวคือ สถานที่ฝึก ควรห่างจากสิ่งล่อใจที่จะมาทำลายสมาธิของเด็กพอสมควร

9. วัสดุฝึก

วัสดุและอุปกรณ์ฝึกต้องหาง่ายสะดวกต่อการใช้ เพื่อเด็กจะได้ทำสำเร็จง่ายขึ้น เช่น การฝึกทักษะล้างมือด้วยสบู่ สบู่ควรจะมีขนาดพอเหมาะพอดีกับมือเด็ก คือ ไม่ใหญ่จนเกินไป

10. รางวัลและหลักการให้รางวัล

เป็นการใช้หลักการเรียนรู้ในด้านการปรับพฤติกรรมให้เปลี่ยนไปในทางที่ต้องการอันเป็นผลมาจากความพอใจที่ได้รับตามมา

ในการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าให้กับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ผู้ฝึกต้องหารางวัลที่มีความหมายสำหรับเด็กจริง ๆ เป็นรางวัลที่เขาชอบและต้องการ จึงจะทำให้พฤติกรรมนั้นเกิดซ้ำอีก

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เป็นการฝึกที่ใช้เทคนิคเฉพาะทักษะหนึ่ง โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานเป็นเทคนิคที่เหมาะสมเทคนิคหนึ่งที่จะนำมาฝึกและต้องดูแลตามขั้นตอนการฝึกเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการเรียนรู้พฤติกรรมที่ถูกต้อง จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการสำคัญยิ่งประการหนึ่งของเด็กทุกคนและวิธีการฝึกเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จ

6. งานวิจัยเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน

จากงานวิจัยเรื่องการใช้วิธีย้อนกลับอย่างต่อเนื่องในการสอนการช่วยเหลือตัวเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวงกตปัญญา 50 - 70 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน จากมูลนิธิสถาบันแสงสว่าง มาทำการทดลองฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกาย โดยใช้วิธีย้อนกลับอย่างต่อเนื่องใน 3 ทักษะ คือ การใส่เสื้อ การนุ่งกางเกงและการใส่ถุงเท้า ซึ่งใช้วิธีการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว แบบ A-B-A โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ทดสอบ

หาความสามารถเบื้องต้น ระยะที่ 2 ทดลองการแต่งกายด้วยวิธีย้อนอย่างต่อเนื่องและระยะที่ 3 ทดสอบความสามารถด้านการแต่งกายของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการฝึกการแต่งกาย โดยวิธีย้อนกลับอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนแล้ว เด็กจะสามารถช่วยเหลือตนเองในการแต่งกายได้เอง (สมเกตู อุทโยธา. 2539 : บทคัดย่อ)

จากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเด็กกลุ่มอาการดาวน์ 6 - 9 ปี ระดับเขาวนปัญญา 35 - 68 จากโรงพยาบาลราชานุกูล จำนวน 16 คน ได้รับการฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายด้วยแบบฝึกที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น โดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานในการฝึกการทดลองเป็นแบบ Randomized One Group Pretest Design ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง หลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประภัสสร ปรีเอี่ยม. 2539 : บทคัดย่อ)

สรุปได้ว่า จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าการใช้หลักการวิเคราะห์หงานในการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีการเรียนรู้และมีความชำนาญเป็นกลยุทธ์ อีกวิธีหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จในเทคนิคสร้างเสริมพฤติกรรมได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาการใช้หลักการวิเคราะห์งานในการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. แบบแผนการทดลอง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. วิธีนำเสนอข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมความรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์งานจากการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อนำมาประมวลเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 50 ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุ 15 - 20 ปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 50 ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุ 15 - 20 ปี จำนวน 3 คน ที่ไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้ามาก่อน จากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหญิงอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เลือกสถานสงเคราะห์แบบเจาะจง

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง โดย

2.1 คัดเลือกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวนปัญญา 35 - 50 ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุ 15 - 20 ปี จากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหญิง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2.2 ศึกษาจากประวัติส่วนตัวของเด็ก ได้แก่ ทะเบียนประวัติ แบบรายงานพฤติกรรมทักษะเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า

2.3 ทดสอบเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เลือกไว้ โดยการใช้การทดลองหาทักษะเบื้องต้น (Baseline) ในการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยการจัดวางอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก แล้วสั่งให้กลุ่มตัวอย่างลงมือกระทำ โดยผู้วิจัยสังเกตอย่างใกล้ชิดและจดบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน หลังจากการทดสอบพบว่า ไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

3. แบบแผนการทดลอง

1. ก่อนดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้ทดสอบทักษะเบื้องต้นของกลุ่มประชากรในด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ซึ่งผลที่ได้ใช้ประกอบกับรายงานพัฒนาการก้าวหน้า เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อนและไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้ามาก่อน ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ซึ่งใช้การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (Single Subject Design) แบบ A-B

2. ระหว่างการทดลองการทำความสะอาดเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานในแต่ละทักษะนั้น ผู้วิจัยบันทึกผลการทดลองด้วยแบบประเมินผลกิจกรรมของแต่ละทักษะและแบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. หลังการทดลองฝึก ผู้วิจัยนำผลการทดสอบในทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือในการทดลองมี 3 ชุดคือ

1. แบบรายงานพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็ก จากบุคคลที่ให้การดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลบันทึกในรายงานพัฒนาการก้าวหน้าในทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทดสอบทักษะเบื้องต้นก่อนการทดลอง ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

2. แบบประเมินพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

2.1 แบบประเมินผลกิจกรรมของแต่ละทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

2.2 แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

3. แผนการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า

แผนการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า เป็นการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยมี จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม อุปกรณ์ การเตรียมตัว วัสดุ ขั้นตอนการฝึกและการประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองการวิจัยครั้งนี้ ใช้วัดพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยมี เกณฑ์ตัดสินในพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้า หมายถึง กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิบัติตามโครงสร้างของ การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งประกอบด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างกระทำตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ วัดได้จากการสังเกตจากกริยาอาการที่ ซึ่งประกอบด้วยคำกริยาอาการที่กลุ่มตัวอย่าง จะต้องปฏิบัติได้ชัดเจนเป็นคำกริยาที่อธิบาย ชัดเจน ง่ายต่อการเข้าใจ ประโยคสั้น ๆ กระชับที่สุด

2. สถานการณ์ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานนั้น ๆ ซึ่งอาจจะหมายถึง สถานที่ วัสดุที่ใช้และคำสั่งของผู้ฝึก

3. เวลาที่ใช้ในการทดลอง

3.1 เวลาที่ใช้ในการทดลองทดสอบทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า จำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 30 นาทีในทุก ๆ ขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน

3.2 กำหนดการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จำนวน 15 ขั้นตอน ๆ ละ 4 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที โดยทดลองฝึกสัปดาห์ละ 5 วัน คือ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 14.00 – 14.30 น. ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 กำหนดการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ลำดับที่	วัน	แผนการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า
1	พุธ - ศุกร์	- แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน
2	จันทร์ อังคาร - ศุกร์ พฤหัสบดี - ศุกร์	- แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน - แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซั กางเกงทีหลัง - แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง
3	จันทร์ - อังคาร อังคาร - ศุกร์ พฤหัสบดี - ศุกร์	- แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง - แยกซั กางเกงสีขาวก่อนและซั กางเกงสีทีหลัง - นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณ ครึ่งกะละมัง
4	จันทร์ - อังคาร อังคาร - ศุกร์ ศุกร์	- นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณ ครึ่งกะละมัง - เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อน ผสมกับน้ำในกะละมังที่มี ปริมาณครึ่งกะละมัง - นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง
5	จันทร์ - พุธ อังคาร - ศุกร์ พฤหัสบดี - ศุกร์	- นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง - ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคอขบสกรบหน้าไม้รองซักผ้า - ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว

ตาราง 5 (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	วัน	รายการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า
6	จันทร์ – อังคาร จันทร์ – พุธและศุกร์ พุธ - ศุกร์	- ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว - ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น - บิดผ้าที่ซັกแล้ว เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ ลงในตะกร้า
7	จันทร์ – อังคาร จันทร์ – พฤหัสบดี พุธ – ศุกร์ ศุกร์	- บิดผ้าที่ซັกแล้ว เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ ลงในตะกร้า - นำกะละมังมาวางและใส่น้ำสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง - คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 – 3 น้ำ - ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น
8	จันทร์ จันทร์ - พุธ อังคาร - ศุกร์	- คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 – 3 น้ำ - ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น - บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า

4. เกณฑ์ของความสำเร็จเป็นการกำหนดระดับทักษะของกลุ่มตัวอย่างใน
การปฏิบัติขั้นตอนของงานตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ดังนี้

ระดับ 4 ทำได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือหรือผ่านเกณฑ์ 100%

ระดับ 3 ทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาหรือผ่านเกณฑ์ 75%

ระดับ 2 พอทำได้ แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยท่าทางหรือผ่านเกณฑ์ 50%

ระดับ 1 ทำได้บ้างเล็กน้อยและต้องได้รับการกระตุ้นเตือนทางกายหรือ
ผ่านเกณฑ์ 25%

ระดับ 0 ไม่มีการลงมือกระทำ

5. กำหนดเกณฑ์ของความสำเเร็จ

เกณฑ์ของความสำเเร็จ คือ จำนวนครั้งที่เด็กจะต้องกระทำตามพฤติกรรม การทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ไว้ หมายถึง ในแต่ละขั้นตอนของการวิเคราะห์งาน เด็กจะต้องกระทำพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้าเป็นผลสำเเร็จในระดับ 3 คือ ทำได้ ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาเป็นอย่างน้อยติดต่อกัน 4 ครั้งหรือผ่านเกณฑ์ 75% ติดต่อกัน 4 ครั้ง

5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

1.1 จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก ดังนี้

1. กะละมัง (ขนาด 50x50x16 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
2. ถังน้ำ (ขนาด 8 แกลลอน)	จำนวน	1	ใบ
3. ผงซักฟอก	จำนวน	1	กล่อง
4. ซ้อนตักผงซักฟอก (ขนาด 2 ซต.)	จำนวน	1	อัน
5. แปรงซักผ้า	จำนวน	1	อัน
6. ไม้รองซักผ้า (ขนาด 18x55x1 ซม.)	จำนวน	1	อัน
7. ตะกร้าใส่ผ้า (ขนาด 28x28x27 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
8. ขันตักน้ำ (ขนาด 18x18x7 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
9. ม้านั่ง	จำนวน	1	ตัว
10. เสื้อสีขาว คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
11. เสื้อผ้าสี คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
12. กางเกงสีขาว	จำนวน	2	ตัว
13. กางเกงผ้าสี	จำนวน	2	ตัว

1.2 การวิเคราะห์งานการทำความสะอาดเสื้อผ้า ประกอบด้วย 15 ขั้นตอนดังนี้

1. แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน
2. แยกผ้าที่จะซักก่อน – หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซั กางเกงทีหลัง
3. แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง
4. แยกซั กางเกงสีขาวก่อนและซั กางเกงสีทีหลัง

กะละมัง

5. นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง
 6. เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อน ผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณครึ่งกะละมัง
 7. นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง
 8. ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม้รองซักผ้า
 9. ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว
 10. ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น
 11. บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า
 12. นำกะละมังมาวางและใส่น้ำสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง
 13. คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 – 3 น้ำ
 14. ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น
 15. บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า
2. ขั้นตอนการทดลอง
- 2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี ส่วนการฝึกและการบันทึก ผู้วิจัยกระทำตามแผนการฝึก
 - 2.2 การให้แรงเสริม ผู้วิจัยจะให้แรงเสริมทางบวก ซึ่งเป็นรางวัลภายนอก ได้แก่ คำชมเชย ของเล่น ของที่รับประทาน ให้แก่เด็กทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการฝึกจนถึงขั้นสุดท้ายและจะลดแรงเสริมลงเรื่อย ๆ จนกว่าเด็กจะทำได้เอง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การบันทึกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเด็ก จากรายงานการพัฒนาการก้าวหน้า
2. การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการทดสอบทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ก่อนการทดลอง
3. การประเมินผลทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง
4. การประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

7. วิธีนำเสนอข้อมูล

1. ตารางระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่างในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง
2. ภาพประกอบร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กแต่ละคนในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

หาความถี่และค่าร้อยละของพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้า จากการทดลองของเด็กแต่ละคนของทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิจัย เพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอแนะนำสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

- B หมายถึง ทักษะเบื้องต้น (Baseline)
- % หมายถึง ร้อยละของพฤติกรรมกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้า
- f หมายถึง ความถี่ของเกณฑ์ของความสำเร็จ

การนำเสนอข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. ตารางระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่างในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง
2. ภาพประกอบร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กแต่ละคน ในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544 แล้วสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 คน เพื่อทดสอบหาทักษะเบื้องต้นของแต่ละคนแล้วคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น และจากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544 ปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ที่ขาดทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ตาราง 6 ระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอนของเด็กคนที่ 1 - 3

ชั้นที่	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า	ระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า											
		เด็กคนที่ 1				เด็กคนที่ 2				เด็กคนที่ 3			
		ครั้งที่ทดลอง				ครั้งที่ทดลอง				ครั้งที่ทดลอง			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
15	บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	4	4	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4
14	ทบผ้าซ้อนกัน 2 - 3 ชั้น	4	4	4	4	3	3	3	4	4	4	4	4
13	คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 - 3 น้ำ	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4	3
12	นำกระดาษม้วนมาวางและใส่ผ้าสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกระดาษ	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4
11	บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้ผ้าแห้งฟุ้งออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4
10	ทบผ้าซ้อนกัน 2 - 3 ชั้น	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4
9	ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว	3	4	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4
8	ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม้รองซักผ้า	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4
7	นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกระดาษ	3	4	4	4	3	3	3	4	3	3	4	4
6	ตวงผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อน ผสมลงในน้ำปริมาณครึ่งกระดาษ	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4
5	นำกระดาษม้วนมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กระดาษในปริมาณครึ่งกระดาษ	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	4
4	แยกซักกางเกงสีขาวก่อนและซักกางเกงสีที่หลัง	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4
3	แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีที่หลัง	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4
2	แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง	3	3	4	4	3	3	3	4	3	3	4	4
1	แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	4

จากตาราง 6 แสดงระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอนของเด็กคนที่ 1 – 3 พบว่า

เด็กคนที่ 1

จากการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า ตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอน ปรากฏผลดังนี้ เด็กมีพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้า ผ่านตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ คือระดับ 3 เป็นอย่างน้อยติดต่อกัน 4 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ของการทดลองฝึกในแต่ละขั้นตอนการวิเคราะห์งาน พบว่าระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าอยู่ในระดับ 3 เป็นส่วนใหญ่ คือ สามารถทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและพัฒนาขึ้นตามลำดับ จากครั้งที่ 2 จนกระทั่งในครั้งที่ 4 ของการทดลองฝึก พบว่าระดับการทำความสะอาดเสื้อผ้าสูงขึ้นอยู่ในระดับ 4 ในทุกทักษะ คือ ทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ

เด็กคนที่ 2

จากการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า ตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอน ปรากฏผลดังนี้ เด็กมีพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้า ผ่านตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ คือระดับ 3 เป็นอย่างน้อยติดต่อกัน 4 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ของการทดลองฝึกในแต่ละขั้นตอนการวิเคราะห์งาน พบว่าระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าอยู่ในระดับ 3 เป็นส่วนใหญ่ คือ สามารถทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและพัฒนาขึ้นตามลำดับจากครั้งที่ 2 จนกระทั่งในครั้งที่ 4 ของการทดลองฝึก พบว่าระดับการทำความสะอาดเสื้อผ้าสูงขึ้นอยู่ในระดับ 4 ในทุกทักษะ คือ ทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ ยกเว้น การทดลองฝึกขั้นที่ 5 10 11 และ 13 พบว่าระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้ามีระดับเท่ากันทั้ง 4 ครั้งของการทดลองฝึก คือระดับ 3

เด็กคนที่ 3

จากการทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า ตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอน ปรากฏผลดังนี้ เด็กมีพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้า ผ่านตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ คือระดับ 3 เป็นอย่างน้อยติดต่อกัน 4 ครั้ง โดยครั้งที่ 1 ของการทดลองฝึกในแต่ละขั้นตอนการวิเคราะห์งาน พบว่าระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าอยู่ในระดับ 3 เป็นส่วนใหญ่ คือ สามารถทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและพัฒนาขึ้นตามลำดับ จากครั้งที่ 2 จนกระทั่งในครั้งที่ 4 ของการทดลองฝึก พบว่าระดับการทำความสะอาดเสื้อผ้าสูงขึ้นอยู่ในระดับ 4 ในทุกทักษะ คือ ทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ

จากภาพประกอบ 1 แสดงร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1 จากผลการทดสอบทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง พบว่าเด็กไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เมื่อทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน จำนวน 15 ขั้นตอนๆ ละ 4 ครั้ง พบว่าเด็กมีพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้าผ่านตามเกณฑ์ของ ความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ โดยเริ่มจากการทดลองฝึกในขั้นที่ 1 ซึ่งเด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้อย่างต่อเนื่อง จนถึงขั้นสุดท้ายของการฝึก คือ ขั้นที่ 15 ซึ่งในครั้งแรกๆ ของการทดลองฝึก ส่วนใหญ่เด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและสามารถทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือในขั้นสุดท้ายของการฝึก

จากภาพประกอบ 2 แสดงร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2 จากผลการทดสอบทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง พบว่าเด็กไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เมื่อทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน จำนวน 15 ขั้นตอนๆ ละ 4 ครั้ง พบว่าเด็กมีพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้าผ่านตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ โดยเริ่มจากการทดลองฝึกในขั้นที่ 1 ซึ่งเด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้อย่างต่อเนื่อง จนถึงขั้นสุดท้ายของการฝึก คือขั้นที่ 15 ซึ่งในครั้งแรกๆ ของการทดลองฝึก ส่วนใหญ่เด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและสามารถทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือในครั้งสุดท้ายของการฝึก

จากภาพประกอบ 3 แสดงร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3 จากผลการทดสอบทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง พบว่าเด็กไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เมื่อทดลองฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน จำนวน 15 ขั้นตอนๆ ละ 4 ครั้ง พบว่าเด็กมีพฤติกรรมการทำความสะอาดเสื้อผ้าผ่านตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ในทุกทักษะ โดยเริ่มจากการทดลองฝึกในขั้นที่ 1 ซึ่งเด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าตามขั้นตอนของการวิเคราะห์งานได้อย่างต่อเนื่อง จนถึงขั้นสุดท้ายของการฝึก คือ ขั้นที่ 15 ซึ่งในครั้งแรกๆ ของการทดลองฝึก ส่วนใหญ่เด็กสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาและสามารถทำได้ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือในครั้งสุดท้ายของการฝึก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเซวาน์ปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี ที่ได้รับการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ระดับเซวาน์ปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี จากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหญิง โดยการเลือกแบบเจาะจง ที่ไม่มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้ามาก่อน ตามรายงานพัฒนาการก้าวหน้าประจำปี 2544 แล้วผู้วิจัยทำการทดสอบหาทักษะเบื้องต้นและคัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน

เด็กคนที่ 1 เป็นเด็กอายุ 20 ปี มีทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ดังนี้

เด็กหยิบกะละมังมาวาง นำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง ใช้มือตักผงซักฟอก และตักน้ำในถังน้ำใส่ในกะละมังได้ แต่ปริมาณน้ำไม่ถูกต้อง ขยี้ผ้าและบิดผ้าไม่ได้ ชักผ้าเปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดไม่ได้

เด็กคนที่ 2 เป็นเด็กอายุ 19 ปี มีทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ดังนี้

เด็กหยิบกะละมังมาวางตรงหน้า ตักน้ำในถังน้ำใส่ในกะละมัง ตักผงซักฟอกได้ แต่ไม่ถูกต้อง เด็กนำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง ขยี้ผ้าและบิดผ้าไม่ได้ นำผ้าเปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาดไม่ได้

เด็กคนที่ 3 เป็นเด็กอายุ 19 ปี มีทักษะเบื้องต้น ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ดังนี้

เด็กหยิบกะละมังมาวาง นำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง ตักน้ำในถังน้ำใส่ในกะละมังได้ แต่ไม่ถูกต้อง ไม่ขยี้ผ้า บิดผ้าลงในตะกร้าได้และนำผ้าเปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาดไม่ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด คือ

1. แบบรายงานพฤติกรรม
2. แบบประเมินพฤติกรรม
3. แผนการฝึก

วิธีนำเสนอข้อมูล

1. ตารางระดับทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของกลุ่มตัวอย่างในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง
2. ภาพประกอบร้อยละของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กแต่ละคน ในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า หลังการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้เป็นการทดลองฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35 – 50 ตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน 15 ขั้นตอน โดยทดลองฝึกขั้นตอนละ 4 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ส่วนการสังเกตและบันทึก ผู้วิจัยทำตามแผนการทดลอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ขั้นทดสอบหาทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ในทุกขั้นตอนการวิเคราะห์งาน ระยะนี้เป็นการทดสอบหาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและเป็นข้อมูลก่อนดำเนินการทดลอง

ระยะที่ 2 ขั้นดำเนินการทดลองทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน จำนวน 15 ขั้นตอน ใช้เวลาในการทดลองฝึกขั้นตอนละ 4 ครั้ง ๆ ละ 30 นาที ระยะนี้เป็นการกำหนดพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้าที่เกิดขึ้นใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบกับการเสริมแรงให้เด็กประสบผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาความถี่และค่าร้อยละของพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้า จากการทดลองของเด็กแต่ละคนของทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวนปัญญา 35 - 50 ที่ได้รับการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานตามขั้นตอนแล้ว มีทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าในทุกทักษะและส่วนใหญ่สามารถทำได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวนปัญญา 35 - 50 ปรากฏผลดังนี้

1. จากการทดสอบทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างไม่มีทักษะด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ซึ่งประเมินผลจากการเปรียบเทียบกับขั้นตอนการวิเคราะห์งานที่ผู้วิจัยทำไว้ก่อนแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับพัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีพัฒนาการและวุฒิภาวะบางด้านล่าช้ากว่าเด็กปกติ ทำให้เกิดการไม่ยอมรับในตัวเด็ก ซึ่งวิกฤติการณ์เหล่านี้ จะทำให้เด็กขาดโอกาสในการกระตุ้นพัฒนาการตั้งแต่ช่วงที่สำคัญของชีวิตอย่างน่าเสียดาย มีผลกระทบในการสร้างนิสัยและไม่สามารถพัฒนาเอกลักษณ์แห่งตนได้เช่นเดียวกัน (พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2540 : 2 - 3)

2. การทดลองการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีทักษะในการทำความสะอาดเสื้อผ้าทุกทักษะ ในการทดลองผู้วิจัยจะช่วยกลุ่มตัวอย่างทำความสะอาดเสื้อผ้าและลดความช่วยเหลือลงทีละระดับ โดยเริ่มฝึกจากขั้นตอนแรกเป็นต้นไป เมื่อเด็กสามารถทำขั้นที่ 1 ได้ ด้วยตนเองตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จึงเริ่มฝึกในขั้นต่อไปจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับHickson, Blackman and Reis ที่กล่าวว่า หลักการวิเคราะห์งานมักนิยมนำมาใช้มากในการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้มองเห็นการทำงานเป็นแบบรูปธรรมที่ใช้ในการฝึกเป็นขั้นๆ ซึ่งกลยุทธ์ในการส่งเสริมแบบแผนการรับรู้และความคิดในด้านความทรงจำ ความเข้าใจ ตลอดจนการประมวลปัญหาได้ด้วยตนเอง (Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 170)

ผลการทดลองตามเวลาที่กำหนดในการทดลอง ปรากฏว่า

กลุ่มตัวอย่างมีทักษะด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าทุกทักษะตามขั้นตอนการวิเคราะห์งาน จากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 15 โดยทดลองฝึกขั้นตอนละ 4 ครั้ง ตามเวลาที่กำหนดในการทดลอง มีร้อยละของพฤติกรรมทำความสะอาดเสื้อผ้าตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่ตั้งไว้ติดต่อกัน 4 ครั้งในทุกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

จากผลการทดลอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทักษะด้านการทำความสะอาดทุกทักษะ ตามเกณฑ์ของความสำเร็จที่กำหนดในการทดลอง แต่ในครั้งที่ 1 ของการทดลองฝึกในแต่ละ ขั้นตอนของการวิเคราะห์หงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคน มีคะแนนต่ำในช่วงแรกของการทดลองฝึก อาจเนื่องจาก

1. เสื้อผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันของเด็กเป็นเสื้อผ้าที่ใช้ร่วมกันหลาย ๆ คน เป็นเสื้อผ้าที่ไม่มีความหลากหลายในแบบและสีสันทัน การใช้ชีวิตในสังคมภายนอกมีน้อย ทำให้เด็กไม่มีโอกาสได้เรียนรู้ในการเลือกเสื้อผ้าสำหรับสวมใส่

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องในระดับปานกลาง คือ ระดับพอฝึกได้ ไม่ได้เรียนวิชาการต่างๆ ในชั้นเรียนจึงทำให้มีความสามารถทางสติปัญญาด้านกระบวนการคิดแบบตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับการนับจำนวนและการแบ่งชั้นมีน้อย จึงต้องใช้กลยุทธ์ในการฝึก ซึ่งสอดคล้องกับHickson, Blackman and Reis ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งสำคัญของการฝึก ผู้ฝึกจะต้องมีการสังเกต ศึกษา ค้นหา ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพและสถานการณ์ของเด็กแต่ละคน การที่จะฝึกทักษะต่างๆ จะต้องขึ้นกับศักยภาพและความพร้อมของเด็กด้วย จึงจะทำให้การฝึกบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Hickson, Blackman and Reis. 1995 : 170)

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์หงาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทำให้เด็กมีทักษะในการทำความสะอาดเสื้อผ้า ซึ่งสอดคล้องกับพัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ ที่กล่าวไว้ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาและความช่วยเหลือเท่าเทียมกัน ควรได้มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในทักษะที่เขาสามารถอยู่ เพื่อจะได้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ต้องเป็นภาระของบุคคลอื่นตลอดชีวิตและผู้ฝึกต้องเชื่อว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถและศักยภาพในตนเอง สามารถพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีประสิทธิภาพ (พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. 2539 : 16)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรทำการเผยแพร่เกี่ยวกับการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์หงานให้แก่เจ้าหน้าที่ ครูหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้นำไปใช้ในการปรับวิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้า

1.2 ควรทำการเผยแพร่เกี่ยวกับการวิเคราะห์งานไปสู่การฝึกเด็กที่มี
ความบกพร่องทางสติปัญญาในทักษะอื่น ๆ เพื่อช่วยให้เด็กสามารถดำรงชีวิตในสังคมปกติได้

1.3 ควรทำการปรับวิธีการฝึกในด้านการกำหนดปริมาณผงชักฟอก โดยใช้
ช้อนที่มีขนาดใหญ่ขึ้นและใช้ตักผงชักฟอกเพียงครั้งเดียว เพื่อให้เกิดความง่ายในการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน แบบวิธี
ฝึกจากหน้าไปหลังกับแบบวิธีฝึกแบบถอยหลังในทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า เพื่อจะได้
ทราบว่า จะใช้วิธีการใดที่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จได้เร็วกว่า

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์งาน ในทักษะการช่วยเหลือตนเอง
ด้านอื่น ๆ เช่น การล้างหน้า การล้างมือ การอาบน้ำ การแปรงฟัน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา สุตะบุตร. "การแบ่งประเภทของภาวะปัญญาอ่อน ICD 10," วารสารราชานุกูล. 8 (24) : 27 ; กันยายน - ธันวาคม 2535.
- ชวลา เรียรธนุ และกัลยา สุตะบุตร. ความรู้เรื่องปัญญาอ่อน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้องคอมพิวเตอร์ฝ่ายวิชาการ โรงพยาบาลราชานุกูล, 2538.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. การศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายเป็นรายบุคคล โดยใช้หลักการวิเคราะห์งานของเด็กกลุ่มอาการดาวน์. ปรินฤณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. ถ่ายเอกสาร.
- ผดุง อารยะวิญญู. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2533.
- ฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลราชานุกูล. คู่มือฝึกเด็กในการดำรงชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลราชานุกูล, 2541.
- พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. "การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กับเด็กปกติ," ในเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กับเด็กปกติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.
- _____ .ครอบครัวและเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- _____ ."แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้", เอกสารประกอบการอบรมครูการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- _____ .แนวคิดใหม่เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. (เอกสารประกอบการสอน). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.

- สมเกตต์ อุทธโยธา. การใช้วิธีย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ในการสอนการช่วยเหลือตัวเอง
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 50-70.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539. ถ่ายเอกสาร.
- สุจินต์ ปรีชามารถ. สุขภาพส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental
Disorders. 4 th ed. Washington, DC : American Psychiatric Press, 1994.
- Clifford, Drew J., Hardman L. Michael and Logan R. Donald. Mental Retardation
A Life Cycle Approach. 6 th ed. New Jersey : A Simon & Schuster, 1996.
- Clifford, Drew J., Logan R. Donald and Hardman L. Michael. Mental Retardation
A Life Cycle Approach. 5 th ed. New York : Macmillan Publishing, 1992.
- Hickson, Linda, Blackman S. Leonard and Reis M. Elizabeth. Mental Retardation
Foundations of Educational Programming. Needham Heights : Simon &
Schuster, 1995.

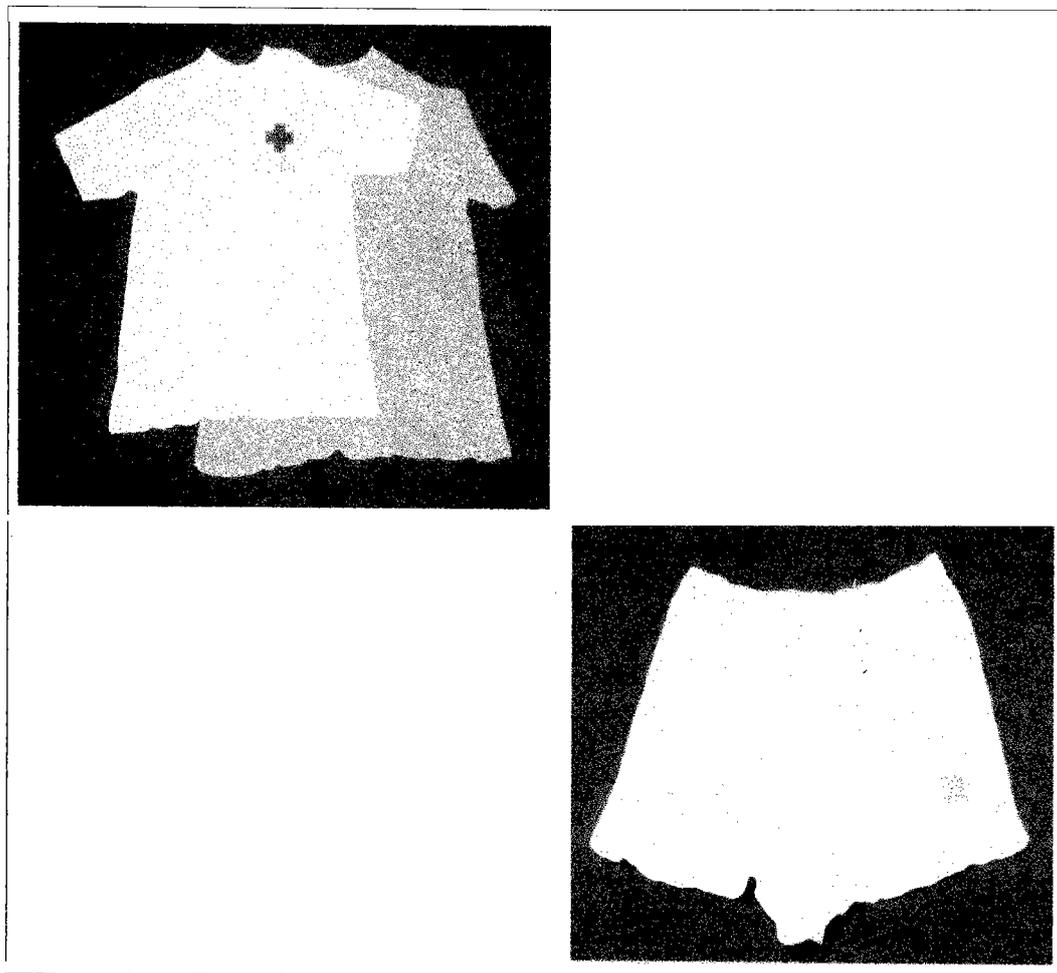
ภาคผนวก ก

ขั้นตอนการวิเคราะห์งานในการทำความสะอาดเสื้อผ้า

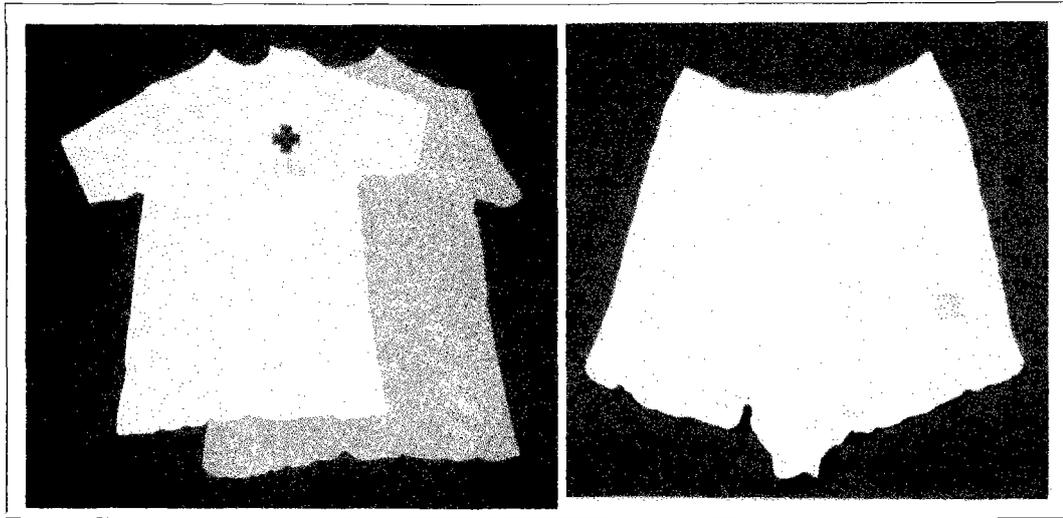
ภาคผนวก

ขั้นตอนการวิเคราะห์งานในการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ขั้นตอนที่ 1 แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกสีและกางเกงออกจากกัน

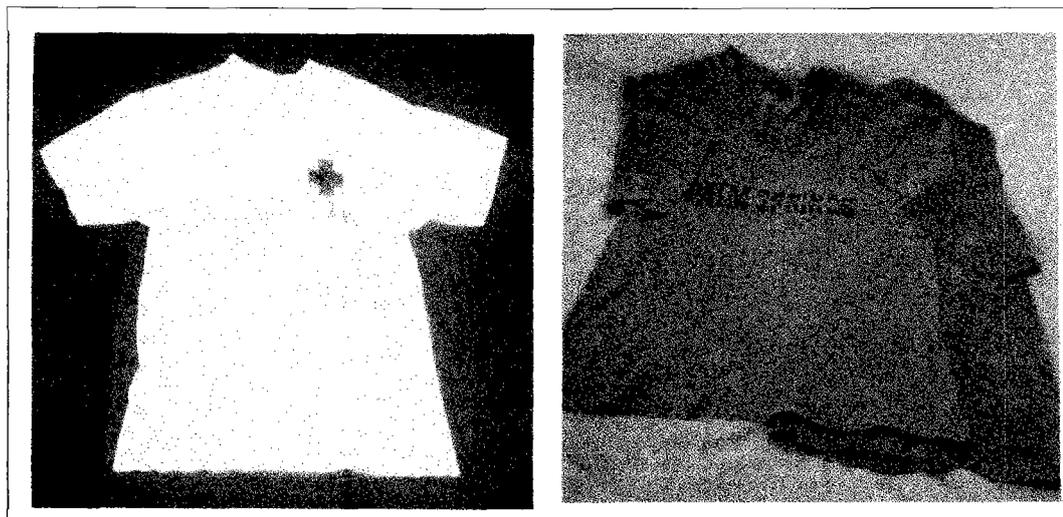
ขั้นตอนที่ 2 แยกผ้าที่จะซักก่อน – หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง

ก่อน

หลัง

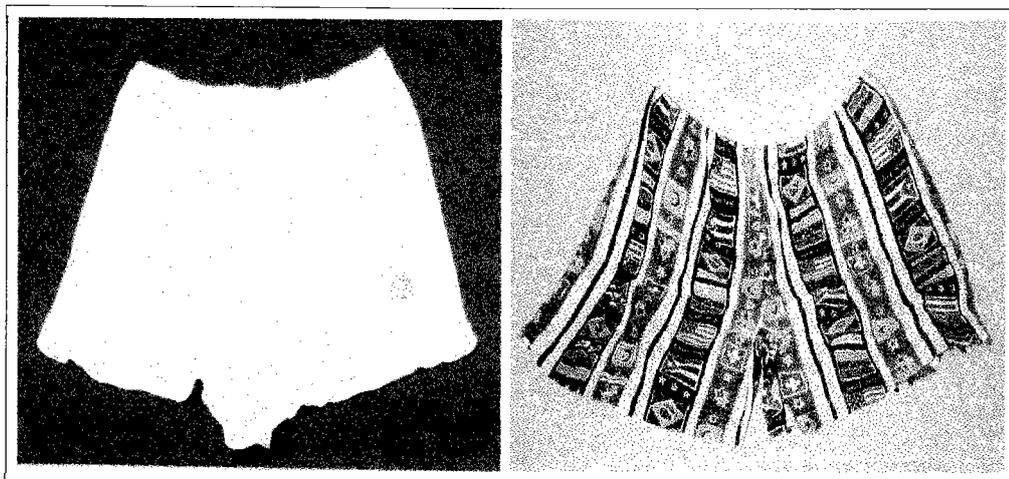
ขั้นตอนที่ 3 แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง

ก่อน

หลัง

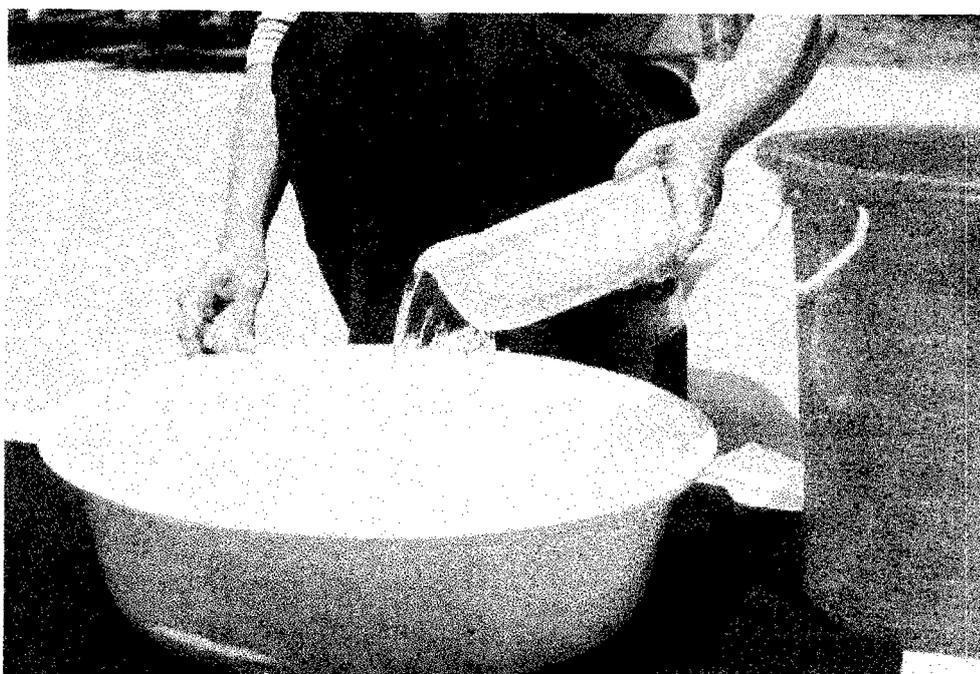
ขั้นตอนที่ 4 แยกซักกางเกงสีขาวก่อนและซักกางเกงสีทีหลัง

ก่อน

หลัง

ขั้นตอนที่ 5 นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังปริมาณครึ่งกะละมัง

ขั้นตอนที่ 6 เทผงซักฟอก จำนวน 2 ช้อนผสมกับน้ำในกะละมัง ที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง

ขั้นตอนที่ 7 นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง

ขั้นตอนที่ 8 ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม้รองซักผ้า

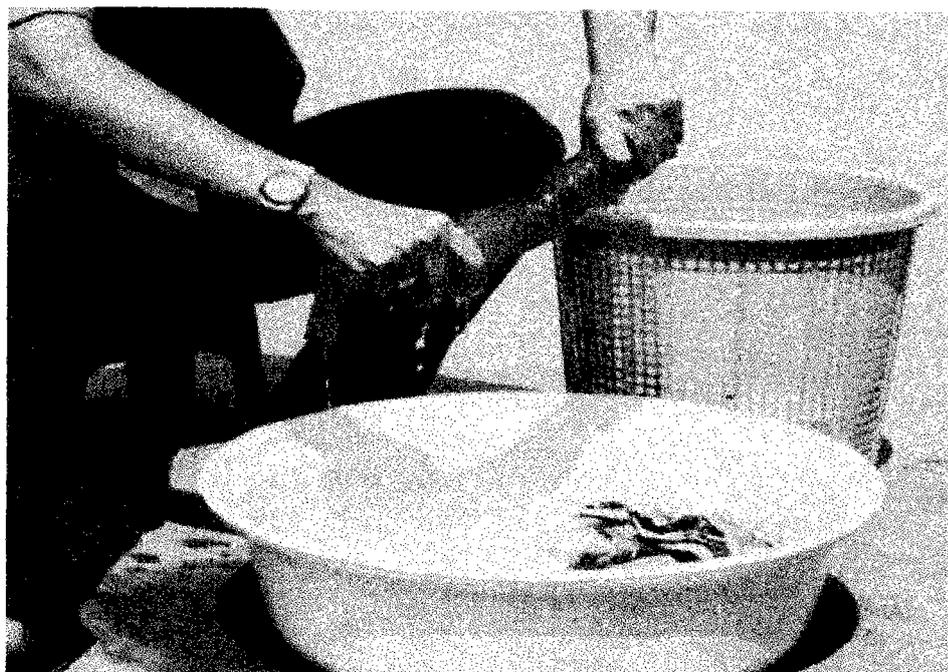
ขั้นตอนที่ 9 ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว

ขั้นตอนที่ 10 ทบผ้าซ้อนกัน 2 - 3 ชั้น

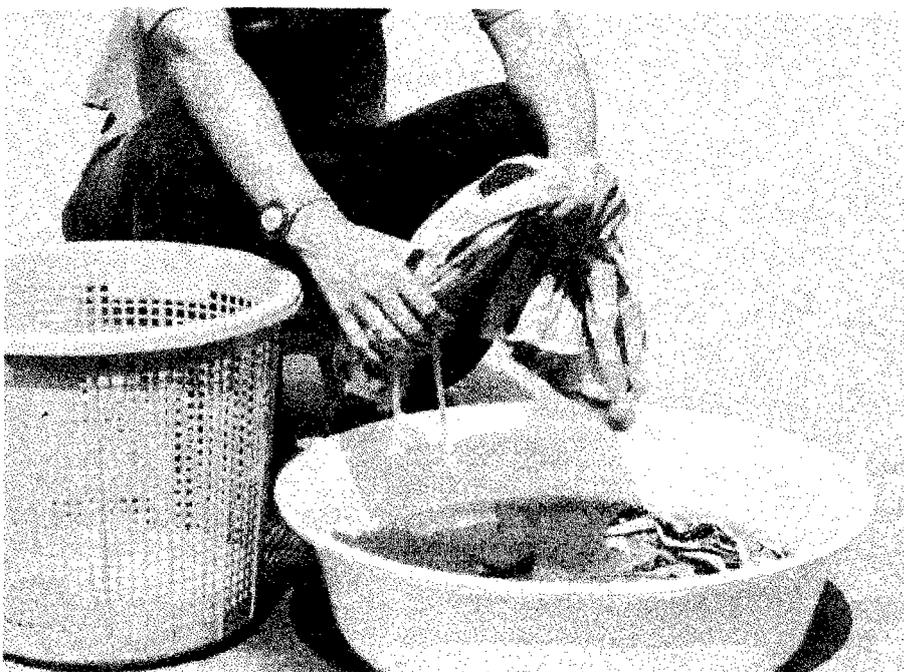
ขั้นตอนที่ 11 บีดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า

ขั้นตอนที่ 12 นำกะละมังมาวางและใส่น้ำสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง

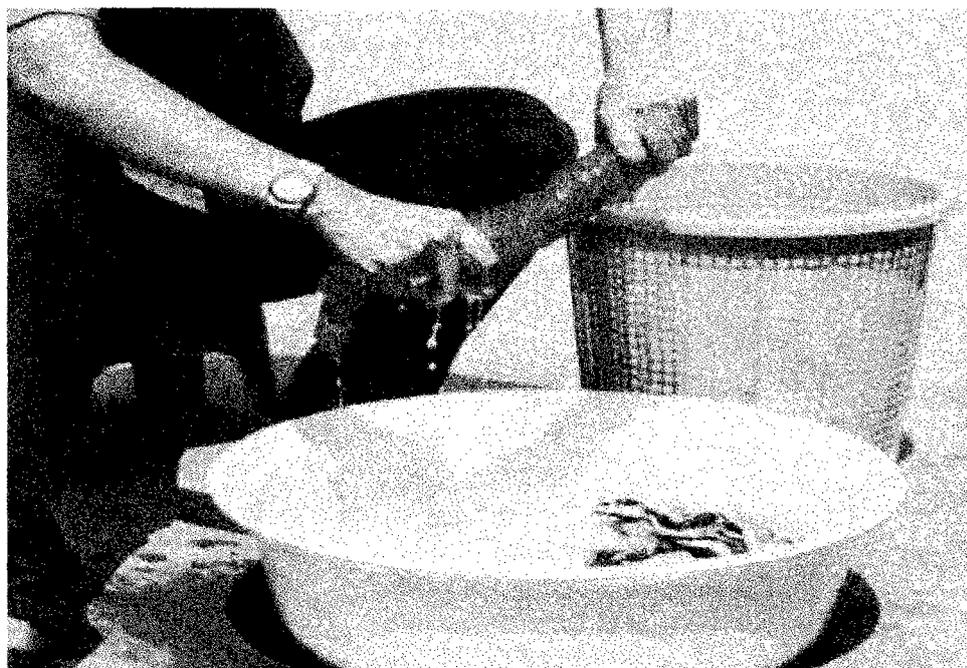
ขั้นตอนที่ 13 คลี่ผ้า และขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 - 3 นาที

ขั้นตอนที่ 14 ทบผ้าซ้อนกัน 2 - 3 ชั้น

ขั้นตอนที่ 15 บีดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แบบรายงานทักษะเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า

ชื่อ นามสกุล

ชื่อเล่น อายุ ปี

- 1 พัฒนาการทางร่างกาย
 - กล้ามเนื้อเล็ก
 - กล้ามเนื้อใหญ่
- 2 พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย
- 3 พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม
- 4 พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง
- 5 พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

หมายเหตุ

ผู้บันทึก

วันที่

แผนการทดสอบหาทักษะเบื้องต้นด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ผู้วิจัยทดสอบหาทักษะเบื้องต้นด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

โดยจัดอุปกรณ์

การทำความสะอาดเสื้อผ้า ดังนี้.-

1. กะละมัง (ขนาด 50x50x16 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
2. ถังน้ำ (ขนาด 8 แกลลอน)	จำนวน	1	ใบ
3. ผงซักฟอก	จำนวน	1	กล่อง
4. ข้อนตักผงซักฟอก (ขนาด 2 ซต.)	จำนวน	1	อัน
5. แปรงซักผ้า	จำนวน	1	อัน
6. ไม้รองซักผ้า (ขนาด 18x55x1 ซม.)	จำนวน	1	อัน
7. ตะกร้าใส่ผ้า (ขนาด 28x28x27 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
8. ขันตักน้ำ (ขนาด 18x18x7 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
9. ม้านั่ง	จำนวน	1	ตัว
10. เสื้อสีขาว คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
11. เสื้อผ้าสี คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
12. กางเกงสีขาว	จำนวน	2	ตัว
13. กางเกงผ้าสี	จำนวน	2	ตัว

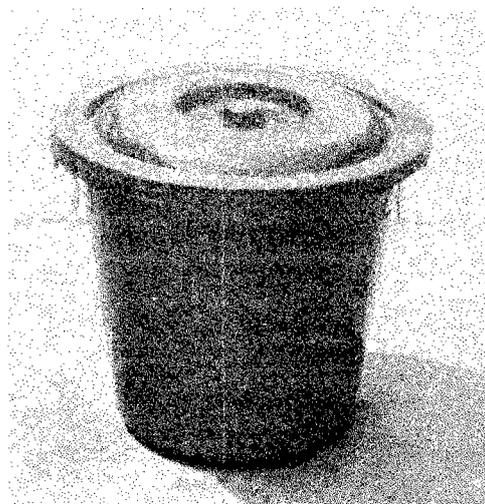
แล้วผู้วิจัยสั่งให้เด็กแต่ละคนทำความสะอาดเสื้อผ้าในแต่ละทักษะโดยใช้เวลาในการทดสอบ เพื่อหาทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง

อุปกรณ์การทำความสะอาดเสื้อผ้า

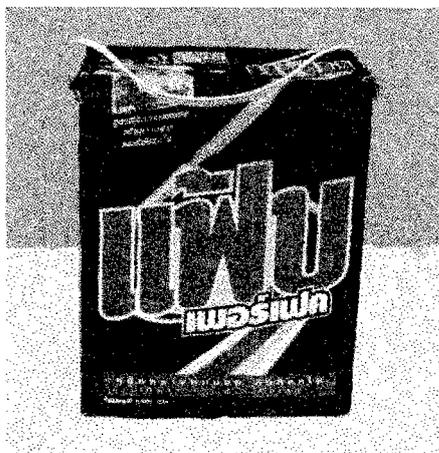
1. กะละมัง (ขนาด 50x50x16 ซม.)

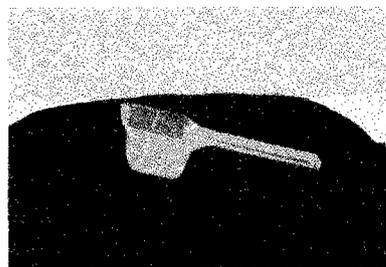
2. ถังน้ำ (ขนาด 8 แกลลอน)

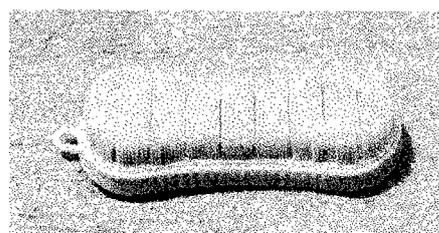
3. ผงซักฟอก

4. ข้อนัดผงซักฟอก (ขนาด 2 ซต.)

5. แปรงซักผ้า

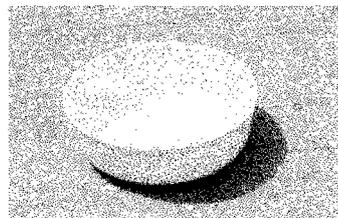
6. ไม้รองซักผ้า (ขนาด 18x55x1 ซม.)

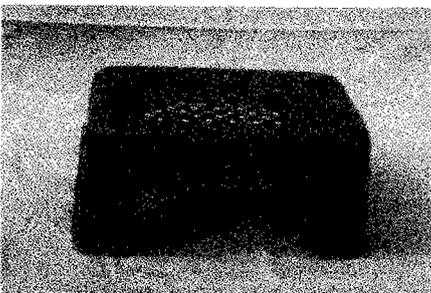
7. ตะกร้าใส่ผ้า (ขนาด 28x28x27 ซม.)

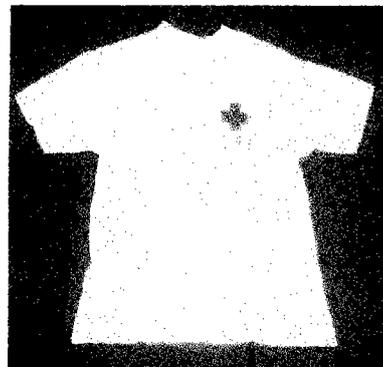
8. ชันตักน้ำ (ขนาด 18x18x7 ซม.)

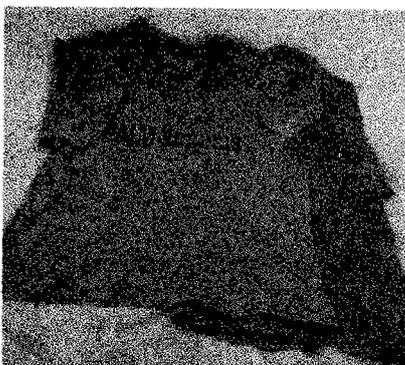
9. ม้านั่ง

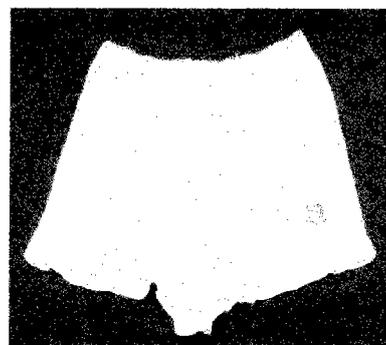
10. เสื้อสีขาว คอกกลม

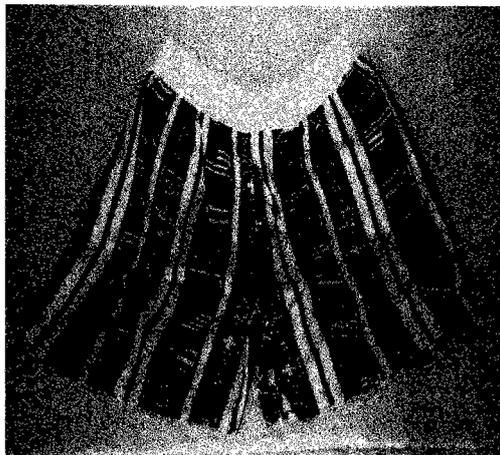
11. เสื้อผ้าสีคอกกลม

12. กางเกงสีขาว

13. ทางเกงผ้าสี

แบบทดสอบทักษะเบื้องต้นด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

การทดสอบเด็กคนที่

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
...../...../.....	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 1	ผ่านขั้นที่
...../...../.....	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 2	ผ่านขั้นที่
...../...../.....	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 3	ผ่านขั้นที่
...../...../.....	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 4	ผ่านขั้นที่

แบบประเมินผลทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ชื่อ นามสกุล

ชื่อเล่น อายุ ปี IQ

ตึก ผู้ฝึก

เรื่อง

ฝึก ครั้งที่	ขั้นตอน วิเคราะห์	ขั้นสาริต	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
1							
2							
3							
4							

เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จมี 5 ระดับ

ระดับ 4 ทำได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือหรือผ่านเกณฑ์ 100%

ระดับ 3 ทำได้ถูกต้อง แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยวาจาหรือผ่านเกณฑ์ 75%

ระดับ 2 พอทำได้ แต่ต้องได้รับการกระตุ้นด้วยท่าทางหรือผ่านเกณฑ์ 50%

ระดับ 1 ทำได้บ้างเล็กน้อยและต้องได้รับการกระตุ้นเตือนทางกายหรือผ่านเกณฑ์ 25%

ระดับ 0 ไม่มีการลงมือกระทำ

หมายเหตุ

ทำได้ตามเกณฑ์การตัดสินในขั้นใด ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องบันทึกคะแนน
ของแบบประเมิน

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ชื่อ นามสกุล ชื่อเล่น อายุ ปี

IQ. ตึก ผู้ฝึก

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องเกณฑ์การตัดสินของแบบประเมินดังนี้

ทำได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 3 - 4

ทำไม่ได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 1 - 2

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน	วิธีการ สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน เกณฑ์การตัดสิน สามารถแยกเสื้อและกางเกงออกจากกันได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ		
2	แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง	วิธีการ สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง เกณฑ์การตัดสิน สามารถแยกเสื้อ ออกมาซักก่อนและนำกางเกงมาซักทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ		
3	แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง	วิธีการ สังเกตเด็กแยกผ้าโดยแยกเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง เกณฑ์การตัดสิน สามารถแยกเสื้อสีขาวออกมาซักก่อน และซักเสื้อสีทีหลังได้อย่างถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ		

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
4	แยกซักรางเกงสีขาวก่อน และซักรางเกงสีที่หลัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกซักรางเกงสีขาวก่อนและซักรางเกงสีที่หลัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแยกกางเกงสีขาวนำออกมาซักก่อนและซักรางเกงสีที่หลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
5	นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กตักน้ำใส่กะละมังโดยใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
6	เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กผสมผงซักฟอก โดยเทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนลงในน้ำที่เตรียมไว้ปริมาณครึ่งกะละมัง หลังจากนั้นใช้มือตีให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถผสมผงซักฟอกกับน้ำในกะละมังได้เหมาะสมกับปริมาณผ้าและปริมาณน้ำได้อย่างถูกต้องหลังจากนั้นใช้มือตีน้ำ เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
7	นำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กนำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมังโดยวางในตำแหน่งที่สามารถแปรงผ้าได้ถนัด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
8	ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองซักผ้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแปรงผ้า โดยใช้แปรงซักผ้าถูบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองผ้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแปรงคราบสกปรกได้อย่างถูกตำแหน่งและสะอาด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
9	ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กขยี้ผ้าโดยขยี้ผ้าที่ละตัวอย่างทั่วถึงและสะอาด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถขยี้ผ้าได้ อย่างถูกต้องและสะอาด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
10	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้นในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำ ผสมผงซักฟอกออกจากผ้าเปียกได้ อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า (ต่อ)

ราย ข้อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
11	บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกแล้วนำผ้า ใส่ลงในตะกร้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้า โดยบิดผ้าที่ซักแล้วให้ผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าที่บิดแล้วใส่ลงในตะกร้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถบิดผ้าเพื่อเอาน้ำผงซักฟอกออกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
12	นำกะละมังมาวางและใส่น้ำ สะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของ กะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กเตรียมน้ำสะอาดในกะละมัง โดยนำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถเตรียมน้ำสะอาดใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
13	คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอา ผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กซักผ้าเพื่อเอาผงซักฟอกออกโดยคลี่ผ้าและขยี้ผ้าที่ซักแล้วในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทำความสะอาดผ้าที่ซักแล้วให้ผงซักฟอกออกหมด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
14	ทบผ้าซ้อนกัน 2 - 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น ในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำสะอาดออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		
15	บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้าโดยบิดผ้าที่เปียกน้ำ เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถบิดผ้า เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมดได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>		

แผนการฝึกการทำความสะอาดเสื้อผ้า

ขั้นตอนที่ 1

เรื่อง แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถแยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกันได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว

การเตรียมตัว

จัดเสื้อและกางเกงรวมเป็นกองเดียวกันบนพื้นราบ

ขั้นตอนการฝึก

1. ฝึกสาธิตการแยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกันพร้อมอธิบายขั้นตอน คือ

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งหันหน้าเข้าหากันบนพื้นราบ โดยจัดเสื้อและกางเกงรวมเป็นกองเดียวกันวางไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกเลือกแยกเสื้อออกมาจากกองผ้าก่อน โดยหยิบเสื้อออกทีละตัวมากองแยกไว้ต่างหาก

1.3 ผู้ฝึกแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ระหว่างผ้า 2 กอง

2. ผู้ฝึกให้เด็กแยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนม เมื่อเด็กสามารถแยกผ้าออกจากกองได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถแยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกันได้
เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถอยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 2

เรื่อง แยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลัง โดยชั๊กเสื่อก่อนและชั๊กกางเกงทีหลัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถแยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลัง โดยแยกชั๊กเสื่อก่อนและชั๊กกางเกงทีหลังได้อย่างถูกต้อง

สื่อหัวใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื่อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว

การเตรียมตัว

จัดเสื่อและกางเกงแยกออกจากกันไว้คนละกองบนพื้นราบ

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลัง โดยแยกเสื่อนำออกมาชั๊กก่อนและชั๊กกางเกงทีหลังพร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งท่าที่ถนัดบนพื้นราบ โดยจัดเสื่อและกางเกงแยกออกจากกันได้คนละกองวางไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกเลือกแยกเสื่อจาก กองเสื่อออกทีละตัวมากองรวมกันไว้อีกตำแหน่งหนึ่ง

1.3 ผู้ฝึกแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของลำดับการชั๊กก่อน - หลังของผ้า

ทั้ง 2 กอง

2. ผู้ฝึกให้เด็กแยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลัง โดยชั๊กเสื่อก่อนและชั๊กกางเกงทีหลัง โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกรให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถแยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลังได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถแยกผ้าที่จะชั๊กก่อน - หลัง โดยชั๊กเสื่อก่อนและชั๊กกางเกงทีหลังได้เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 3

เรื่อง แยกชักเสื่อสีขาวก่อนและชักเสื่อสีทีหลัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถแยกเสื่อชักก่อน – หลัง โดยแยกเสื่อสีขาวชักก่อนและชักเสื่อสีทีหลัง ได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื่อสีขาว 2 ตัว เสื่อสี 2 ตัว

การเตรียมตัว

จัดเสื่อสีขาวและเสื่อสีรวมเป็นกองเดียวกันบนพื้นราบ

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแยกเสื่อที่จะชักก่อน – หลัง โดยแยกเสื่อสีขาวชักก่อนและชักเสื่อสีทีหลังพร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งทำที่ถนัดบนพื้นราบ โดยจัดเสื่อสีขาวและเสื่อสีรวมเป็นกองเดียวกันวางไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกเลือกแยกเสื่อสีขาวออกจากกองเสื่อทีละตัว แล้วนำมากองรวมกันไว้อีกตำแหน่ง

1.3 ผู้ฝึกแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของลำดับการชักก่อน – หลังของผ้าทั้ง 2 กอง

2. ผู้ฝึกให้เด็กแยกผ้าที่จะชักก่อน – หลัง โดยชักเสื่อสีขาวก่อนและชักเสื่อสีทีหลัง โดยจับมือเด็กทำพร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อยๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่นเมื่อเด็กสามารถแยกเสื่อที่จะชักก่อน – หลังได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถแยกเสื่อชักก่อน – หลัง โดยชักเสื่อสีขาวก่อนและชักเสื่อสีทีหลังได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 – 4

ขั้นตอนที่ 4

เรื่อง แยกชักกางเกงสีขาวก่อนและชักกางเกงสีที่หลัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถแยกกางเกงชักก่อน – หลัง โดยแยกกางเกงสีขาวชักก่อนและชักกางเกงสีที่หลังได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

กางเกงสีขาว 2 ตัว กางเกงสี 2 ตัว

การเตรียมตัว

จัดกางเกงสีขาวและกางเกงสีรวมเป็นกองเดียวกันบนพื้นราบ

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแยกกางเกงที่จะชักก่อน – หลัง โดยแยกกางเกงสีขาวชักก่อนและชักกางเกงสีที่หลังพร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งทำที่ถนัดบนพื้นราบ โดยจัดกางเกงสีขาวและกางเกงสีรวมเป็นกองเดียวกันวางไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกเลือกแยกกางเกงสีขาวออกจากกองกางเกงที่ละตัว แล้วนำมากองรวมกันไว้อีกตำแหน่งหนึ่ง

1.3 ผู้ฝึกแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของลำดับการชักก่อน – หลังของผ้าทั้ง 2 กอง

2. ผู้ฝึกให้เด็กแยกผ้าที่จะชักก่อน – หลัง โดยชักกางเกงสีขาวก่อนและชักกางเกงสีที่หลัง โดยจับมือเด็กทำพร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถแยกกางเกงที่จะชักก่อน - หลังได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถแยกกางเกงชักก่อน – หลัง โดยชักกางเกงสีขาวก่อนและชักกางเกงสีที่หลัง เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 – 4

ขั้นตอนที่ 5

เรื่อง นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังปริมาณครึ่งกะละมัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถตักน้ำในถังน้ำใส่กะละมังปริมาณครึ่งกะละมังได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

ขันน้ำ 1 ใบ ถังใส่น้ำ 1 ใบ กะละมัง 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดถังใส่น้ำสะอาด 1 ใบ พร้อมขันตักน้ำ วางใกล้บริเวณเดียวกับกะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการเตรียมน้ำที่จะซักผ้า โดยใช้ขันตักน้ำในถังน้ำใส่ลงในกะละมังปริมาณครึ่งกะละมังพร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนบนพื้นราบ โดยจัดถังใส่น้ำสะอาด 1 ใบ พร้อมขันตักน้ำในถังและวางกะละมังไว้ใกล้ ๆ กันไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกใช้ขันตักน้ำในถังน้ำ ใส่ลงในกะละมังซักผ้าปริมาณครึ่งกะละมัง ผู้ฝึกให้เด็กเตรียมน้ำที่จะซักผ้า โดยใช้ขันตักน้ำในถังน้ำใส่ลงในกะละมังปริมาณครึ่งกะละมัง โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

2. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถเตรียมน้ำที่จะซักผ้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถใช้ขันตักน้ำใส่กะละมัง โดยใส่น้ำปริมาณครึ่งกะละมังได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 6

เรื่อง เทพซักฟอก จำนวน 2 ซ้อนผสมกับน้ำในกะละมัง ที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถผสมผงซักฟอกจำนวน 2 ซ้อนผสมกับน้ำในกะละมัง ที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมังได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์ ผงซักฟอก 1 ถ้วย กะละมังที่มีน้ำข้างใน 1 ใบ ม้านั่ง 1 ตัว

การเตรียมตัว

จัดกะละมังที่มีน้ำข้างใน 1 ใบ วางบริเวณเดียวกับผงซักฟอก 1 ถ้วย

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการผสมผงซักฟอก จำนวน 2 ซ้อนลงในน้ำสะอาดที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดกะละมังที่มีน้ำข้างใน 1 ใบ และผงซักฟอก 1 ถ้วย วางไว้ใกล้ ๆ กันไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกใช้ช้อนตักผงซักฟอกในถ้วยจำนวน 2 ซ้อนเทลงผสมกับน้ำสะอาดที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง

1.3 ผู้ฝึกใช้มือตักน้ำในกะละมัง เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำให้หมด

2. ผู้ฝึกให้เด็กผสมผงซักฟอกในน้ำสะอาด เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำให้หมด โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถเตรียมน้ำที่จะซักผ้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถผสมผงซักฟอกในน้ำโดยเทพซักฟอกจำนวน 2 ซ้อนผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมังได้ เกณฑ์การผ่านเด็กจะต้องมีความสามารถอยู่ในระดับ 3 - 4

หมายเหตุ

ช้อนตักผงซักฟอกขนาด 2 ชต.

ขั้นตอนที่ 7

เรื่อง นำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถนำไม้รองซักผ้าวางไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่เหมาะสมได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

ไม้รองซักผ้า 1 แผ่น กะละมัง 1 ใบ ม้านั่ง 1 ตัว

การเตรียมตัว

จัดกะละมัง 1 ใบ วางบริเวณเดียวกันไม้รองซักผ้า 1 แผ่น

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการวางไม้รองซักผ้าบนกะละมัง โดยให้อยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางของกะละมังพร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดกะละมัง 1 ใบและไม้รองซักผ้าวางไว้บริเวณใกล้ๆ ใต้ตรงหน้า
 - 1.2 ผู้ฝึกจับไม้รองซักผ้า วางบนกะละมังในตำแหน่งกึ่งกลาง
2. ผู้ฝึกให้เด็กวางไม้รองซักผ้าไว้บนกะละมัง โดยให้อยู่ในตำแหน่งกึ่งกลางของกะละมัง โดยจับมือเด็กทำพร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกรให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะนำด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถวางไม้รองซักผ้าบนกะละมังในตำแหน่งที่เหมาะสมได้
4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถวางไม้รองซักผ้าไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่เหมาะสมได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

หมายเหตุ

ไม้รองซักผ้า ขนาด 18x55x1 ซม.

ขั้นตอนที่ 8

เรื่อง ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม้รองซักผ้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถแปรงผ้า บริเวณคราบสกปรกบนไม้รองซักผ้าให้สะอาดได้อย่างถูกต้อง
สิ่งจูงใจ เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์ แปรงซักผ้า 1 อัน ม้านั่ง 1 ตัว เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ไม้รองซักผ้า 1 อันและ
 กระดาษที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าที่เปื้อนคราบสกปรกวางกองไว้บริเวณเดียวกัน กระดาษที่ใส่น้ำที่ละลาย
 ผงซักฟอก แล้ววางไม้รองซักผ้าและแปรงซักผ้าไว้บนกระดาษ พร้อมทั้งวางม้านั่งใกล้ ๆ

กระดาษ

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก โดยใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบนไม้รองซักผ้า
 พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดกระดาษที่ใส่น้ำที่ละลายผงซักฟอกแล้วและวาง
 ไม้รองซักผ้าและแปรงซักผ้าไว้บนกระดาษ พร้อมทั้งวางผ้าที่จะทำการซักไว้ใกล้ ๆ กันไว้ตรง
 หน้า

1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่จะซักตามลำดับก่อน – หลัง มาแช่ในกระดาษ โดยซักทีละตัว แล้ว
 จับผ้าขึ้นมาวางบนไม้รองซักผ้า โดยหงายผ้าบริเวณคราบสกปรกไว้ด้านบน

1.3 ผู้ฝึกใช้มือจับแปรงซักผ้าและแปรงตรงคราบสกปรกบนผ้า จนหมดคราบสกปรก
 แล้วแช่ผ้าไว้ในกระดาษ

2. ผู้ฝึกให้เด็กแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก จนหมดคราบสกปรก โดยจับมือเด็กทำ
 พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดง
 ท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ
 แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชย
 และขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก จนหมดคราบสกปรกได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถแปรงผ้าบริเวณคราบสกปรก จนหมดคราบสกปรกได้ เกณฑ์การผ่าน
 เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 – 4

ขั้นตอนที่ 9

เรื่อง ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถขยี้ผ้าที่ละตัวให้สะอาดได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ม้านั่ง 1 ตัว และกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าแช่ไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว ที่ละตัวตามลำดับการซักก่อน - หลัง พร้อมทั้งวางม้านั่งใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการขยี้ผ้า โดยขยี้ผ้าที่ละตัว พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดกะละมังที่ใส่น้ำที่ละลายผงซักฟอกและแช่ผ้าที่จะซักพร้อมด้วยวางไว้ตรงหน้า
 - 1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่จะซักตามลำดับก่อน - หลังมาแช่ในกะละมัง โดยซักทีละตัว
 - 1.3 ผู้ฝึกใช้มือทั้ง 2 ข้างขยี้ผ้าในกะละมังซักผ้าให้ทั่วทั้งตัว จนหมดคราบสกปรก
2. ผู้ฝึกให้เด็กใช้มือขยี้ผ้าให้ทั่วทั้งตัว จนหมดคราบสกปรก โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบายให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่วจนหมดคราบสกปรกได้
4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว จนหมดคราบสกปรกได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 10

เรื่อง ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ผ้านั่ง 1 ตัวและกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าแขวไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว พร้อมทั้งวางม้านั่งใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดผ้าแขวไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้

แล้ว

1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่แขวอยู่ในกะละมังน้ำผสมผงซักฟอกไว้นั้น นำขึ้นมาทบซ้อนกัน 2 –

3 ชั้น โดยจับส่วนคอเสื้อหรือส่วนเอวกางเกงก่อนทีละตัว โดยสาธิตเสื้อก่อนและให้ขนาด

เหมาะ กับมือเพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้า สาธิตกางเกงทีหลัง

2. ผู้ฝึกให้เด็กทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็ก พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทาง หรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 11

เรื่อง บิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถบิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์ เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ม้านั่ง 1 ตัว ตะกร้าใส่ผ้า 1 ใบ และกะละมังที่ใส่น้ำผสมผงซักฟอกไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าแช่ไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำที่ผสมผงซักฟอกไว้แล้ว พร้อมทั้งวางม้านั่งและตะกร้าใส่ผ้าใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการบิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดผ้าแช่ไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำที่ผสมผงซักฟอกไว้แล้วและวางตะกร้าผ้าไว้ตรงด้านข้าง

1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่แช่อยู่ในกะละมังที่ผสมน้ำผงซักฟอกไว้แล้วนั้น นำขึ้นมาบิดเพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก โดยบิดผ้าทีละตัว แล้วนำผ้าที่บิดแล้วใส่ในตะกร้าผ้า กระทำเช่นนี้จนผ้าหมดกะละมัง

2. ผู้ฝึกให้เด็กบิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบายให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถบิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออกแล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถบิดผ้าที่ซักรแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 12

เรื่อง นำกะละมังมาวางและใส่น้ำสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถตักน้ำในถังน้ำ ใส่กะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมังได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

ขันน้ำ 1 ใบ ถึงใส่น้ำ 1 ใบ กะละมัง 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดถังใส่น้ำสะอาด 1 ใบ พร้อมขันตักน้ำข้างใน วางใกล้บริเวณเดียวกับกะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการเตรียมน้ำที่จะชกผ้า โดยใช้ขันตักน้ำในถังน้ำใส่ลงในกะละมัง พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กยืนบนพื้นราบ โดยจัดถังใส่น้ำสะอาด 1 ใบ พร้อมขันตักน้ำในถัง และวางกะละมังใกล้ ๆ กันไว้ตรงหน้า

1.2 ผู้ฝึกใช้ขันตักน้ำในถังน้ำใส่ลงในกะละมังชกผ้า ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง

2. ผู้ฝึกให้เด็กเตรียมน้ำในถังน้ำใส่ลงในกะละมังชกผ้า ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกรให้เด็กทำพร้อมในการช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทาง หรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถเตรียมน้ำที่จะชกผ้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถใช้ขันตักน้ำใส่กะละมัง ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมังได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 13

เรื่อง คลี่ผ้าและขี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2 – 3 น้ำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถซักผ้า เพื่อนำผงซักฟอกออกในน้ำสะอาดได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์ เสื้อ 4 ตัวและกางเกง 4 ตัว ที่เปียกด้วยน้ำผงซักฟอก ม้านั่ง 1 ตัว กะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว 1 ใบและตะกร้าใส่ผ้า 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าที่เปียกด้วยน้ำผงซักฟอกไว้ วางไว้ด้านข้างของกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้ พร้อมทั้งวางบนม้านั่งใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการคลี่ผ้าและขี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาดจนหมดฟองของผงซักฟอก พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดผ้าที่เปียกด้วยน้ำผงซักฟอกในตะกร้าและวางกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้ตรงหน้า
 - 1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่จะซักตามลำดับก่อน – หลัง ออกจากตะกร้า นำมาคลี่และขี้ผ้าให้ทั่วในน้ำสะอาดทีละตัว ซักจนผ้าที่เตรียมไว้ครบหมดทุกตัว
 - 1.3 ผู้ฝึกกระทำตามขั้นตอน 1 และ 2 ซ้ำกัน 2-3 น้ำ จนหมดฟองของผงซักฟอก
2. ผู้ฝึกให้เด็กคลี่ผ้าและขี้ผ้าให้ทั่วในน้ำสะอาด จนหมดฟองของผงซักฟอก โดยซักในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ โดยจับมือเด็กทำ พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำพร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถซักผ้า เพื่อนำผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด จนหมดฟองของผงซักฟอกได้
4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถซักผ้าที่เพียงพอผงซักฟอกในน้ำสะอาด จนหมดของผงซักฟอกได้
เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 – 4

ขั้นตอนที่ 14

เรื่อง ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื้อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ผ้านั่ง 1 ตัวและกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าแขไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว พร้อมทั้งวางม้านั่งใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้
 - 1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดผ้าแขไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว
 - 1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่แขอยู่ในกะละมังน้ำสะอาดไว้นั้น นำขึ้นมาทบซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น โดยจับส่วนคอเสื้อหรือส่วนเอวกางเกงก่อน ทีละตัว โดยสาธิตเสื้อก่อนและให้ขนาดเหมาะกับมือ เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้า สาธิตกางเกงทีหลัง
2. ผู้ฝึกให้เด็กทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น พร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู
3. ผู้ฝึกบอกให้เด็ก พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทาง หรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำ แสดงท่าทางประกอบคำอธิบาย ให้การช่วยเหลือเพียงการแนะนำด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้
4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถทบผ้าซ้อนกัน เพื่อเตรียมพร้อมในการบิดผ้าได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ขั้นตอนที่ 15

เรื่อง บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เด็กสามารถบิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้อย่างถูกต้อง

สิ่งจูงใจ

เมื่อเด็กทำได้ จะได้รับขนมหรือของเล่น พร้อมคำชมเชย

อุปกรณ์

เสื่อ 4 ตัว กางเกง 4 ตัว ม้านั่ง 1 ตัว ตะกร้าใส่ผ้า 1 ใบและกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว 1 ใบ

การเตรียมตัว

จัดผ้าแช่ไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้แล้ว พร้อมทั้งวางม้านั่งและตะกร้าใส่ผ้าใกล้ ๆ กะละมัง

ขั้นตอนการฝึก

1. ผู้ฝึกสาธิตการบิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า พร้อมอธิบายขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้ฝึกและเด็กนั่งบนม้านั่ง โดยจัดผ้าแช่ไว้ในกะละมังที่ใส่น้ำสะอาดไว้และวางตะกร้าผ้าไว้ตรงด้านข้างทางซ้ายมือ

1.2 ผู้ฝึกนำผ้าที่แช่อยู่ในกะละมังน้ำสะอาดไว้ นั้น นำขึ้นมาบิดเอาน้ำออกให้หมาด โดยบิดผ้าที่ละตัวแล้วนำมาบิดแล้วใส่ในตะกร้า กระทำเช่นนี้จนผ้าหมดกะละมัง

2. ผู้ฝึกให้เด็กบิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า โดยจับมือเด็กทำพร้อมอธิบายตามขั้นตอนที่สาธิตให้ดู

3. ผู้ฝึกบอกให้เด็กทำ พร้อมให้การช่วยเหลือในบางขั้นตอน โดยการจับมือแสดงท่าทางหรือชี้แนะด้วยคำพูดและลดการช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนลงเรื่อย ๆ จากการจับมือให้ทำแสดงท่าทางประกอบคำอธิบายให้เหลือเพียงการแนะด้วยคำพูด พร้อมให้คำชมเชยและขนมหรือของเล่น เมื่อเด็กสามารถบิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้

4. ให้เด็กทำเองอีกครั้ง โดยผู้ฝึกคอยสังเกตและประเมินผลระดับความสามารถของเด็ก

การประเมินผล

เด็กสามารถบิดผ้าเอาน้ำออกให้หมาด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้าได้ เกณฑ์การผ่าน เด็กจะต้องมีความสามารถ อยู่ในระดับ 3 - 4

ภาคผนวก ค

ผลการทดสอบหาทักษะเบื้องต้นของเด็กที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการทดสอบหาทักษะเบื้องต้นของเด็กที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ผู้วิจัยทดสอบหาทักษะเบื้องต้น โดยจัดอุปกรณ์การทำความสะอาดเสื้อผ้า ดังนี้

1. กะละมัง (ขนาด 50x50x16 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
2. ถังน้ำ (ขนาด 8 แกลลอน)	จำนวน	1	ใบ
3. ผงซักฟอก	จำนวน	1	กล่อง
4. ขันตักผงซักฟอก (ขนาด 2 ขต.)	จำนวน	1	อัน
5. แปรงซักผ้า	จำนวน	1	อัน
6. ไม้รองซักผ้า (ขนาด 18x55x1 ซม.)	จำนวน	1	อัน
7. ตะกร้าใส่ผ้า (ขนาด 28x28x27 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
8. ขันตักน้ำ (ขนาด 18x18x7 ซม.)	จำนวน	1	ใบ
9. ม้านั่ง	จำนวน	1	ตัว
10. เสื้อสีขาว คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
11. เสื้อผ้าสี คอกกลม	จำนวน	2	ตัว
12. กางเกงสีขาว	จำนวน	2	ตัว
13. กางเกงผ้าสี	จำนวน	2	ตัว

แล้วผู้วิจัยสั่งให้เด็กแต่ละคนทำความสะอาดเสื้อผ้าในแต่ละทักษะโดยใช้เวลาในการทดสอบ เพื่อหาทักษะเบื้องต้น จำนวน 4 ครั้ง

จากการทดสอบหาทักษะเบื้องต้นและจากรายงานพัฒนาการก้าวหน้าปรากฏว่า
เด็กคนที่ 1

ครั้งที่ 1 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวาง นำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน – หลังได้ เด็กใช้มือกำผงซักฟอก จำนวน 1 กำมือ ใส่ลงในกะละมัง ตักน้ำจำนวน 3 ขัน นำผ้ามาบีบ ๆ รวมกัน เด็กไม่สามารถขยี้ผ้าได้ เด็กไม่สามารถนำผ้าไปซักในน้ำสะอาด เพื่อนำผงซักฟอกออกได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง แล้วให้เด็กซักผ้าเพื่อนำน้ำผงซักฟอกออก แต่เด็กไม่สามารถทำได้ เด็กนำผ้าลงไปในน้ำสะอาดแล้วหยิบผ้าใส่ตะกร้า

ครั้งที่ 2 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวาง แล้วนำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน - หลังได้ จากนั้นเด็กตักน้ำใส่ในกะละมัง จำนวน 4 ชั้น และใส่ผงซักฟอกจำนวน 1 กำมือและบีบๆ ผ้าโดยเด็กไม่สามารถขยี้ผ้าและบิดผ้าได้ เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่กะละมังให้แล้วเด็กซักผ้า เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก แต่เด็กไม่สามารถทำได้ เด็กนำผ้าลงไปในน้ำสะอาด แล้วหยิบผ้าใส่ตะกร้า

ครั้งที่ 3 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวาง แล้วนำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกเสื้อผ้าก่อน - หลังได้ เด็กใช้มือกำผงซักฟอกจำนวน 2 กำมือ แล้วตักน้ำใส่กะละมัง จำนวน 3 ชั้น และบีบๆ ผ้าในกะละมัง เด็กไม่สามารถขยี้ผ้าและบิดผ้าได้ เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่กะละมัง แล้วให้เด็กซักผ้าเพียงให้ น้ำผงซักฟอกออก แต่เด็กไม่สามารถทำได้ เด็กนำผ้าลงไปในน้ำสะอาด แล้วหยิบผ้าใส่ลงในตะกร้า

ครั้งที่ 4 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวาง แล้วนำเสื้อและกางเกงทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าก่อน - หลังได้ เด็กใช้มือกำผงซักฟอกจำนวน 1 กำมือ แล้วตักน้ำจำนวน 3 ชั้น ใส่กะละมังบีบผ้าและยกผ้าใส่ลงในกะละมัง เด็กไม่สามารถขยี้ผ้าและบิดผ้าได้ เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่กะละมังให้ แล้วให้เด็กซักผ้าเพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก แต่เด็กไม่สามารถทำได้ เด็กแค่นำผ้าทั้งหมดใส่ในน้ำสะอาด แล้วหยิบผ้าใส่ลงในตะกร้า

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544

1. พัฒนาการทางร่างกาย

กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างตากับมือมีความสัมพันธ์กันดี การหยิบจับสิ่งของขนาดใหญ่ - เล็กได้

กล้ามเนื้อใหญ่ การยืน เดิน วิ่ง และการทรงตัวมั่นคงดี

2. พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย รับรู้และปฏิบัติตามคำสั่งได้ แต่การสื่อความหมายทางภาษาพูด ส่วนใหญ่เป็นคำที่ไม่มี ความหมาย ขอบพูด พูดแก่ง

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ดี ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม บุคลิกเจียมขรึมเป็นส่วนใหญ่

4. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ดี โดยไม่ต้องช่วยเหลือ

5. พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ไม่เคยซักผ้าใส่เอง

เด็กคนที่ 2

ครั้งที่ 1 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางตรงหน้า ดักน้ำใส่กะละมังปริมาณ 1/3 ของกะละมัง นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซีกก่อน-หลังได้ ดักน้ำสะอาดใส่กะละมังและเทผงซักฟอกใส่ในกะละมัง จำนวน 5 ช้อน แล้วยกผ้าบิดผ้า นำผ้าใส่ลงในตะกร้า เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยดักน้ำสะอาดใส่กะละมัง และบอกให้เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาด เด็กนำผ้าไปซัก แต่ไม่สะอาด โดยนำผ้าไปจุ่มในน้ำสะอาดเพียง 1 ครั้ง แล้วนำขึ้นมาใส่ตะกร้า

ครั้งที่ 2 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางตรงหน้า เทผงซักฟอกใส่ในกะละมัง จำนวน 1 ช้อน ดักน้ำใส่กะละมังจำนวน 5 ช้อน นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซีกก่อน - หลังได้ ใช้มือบีบผ้า โดยไม่ขยี้ผ้าและหยิบผ้าใส่ในตะกร้าโดยไม่บิดผ้า นำผ้าใส่ลงในตะกร้า เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยดักน้ำสะอาดใส่ในกะละมังและบอกให้เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาด เด็กนำผ้าไปซัก โดยนำผ้าไปแช่ในน้ำ แล้วหยิบใส่ตะกร้า

ครั้งที่ 3 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า เด็กดักน้ำในถังน้ำใส่ในกะละมัง ปริมาณ 1/3 ของกะละมัง นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซีกก่อน - หลังได้ ดักผงซักฟอกใส่จำนวน 1 ช้อน ใช้มือบีบผ้า โดยไม่ขยี้ผ้าและหยิบผ้าใส่ในตะกร้า โดยไม่บิดผ้า เด็กไม่สามารถซักผ้าเปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยดักน้ำสะอาดใส่ในกะละมังและบอกให้เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาด เด็กนำผ้าไปซักโดยนำผ้า ทั้งหมดแช่ในน้ำสะอาดและหยิบผ้าใส่ตะกร้า

ครั้งที่ 4 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า ดักน้ำใส่กะละมังปริมาณ 1/3 ของกะละมัง นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เทผงซักฟอกจำนวน 1 ช้อน ใส่ในกะละมัง ใช้มือบีบผ้าใส่ในตะกร้า โดยไม่ขยี้ผ้าหรือบีบผ้า เด็กไม่สามารถซักผ้าที่เปียกผงซักฟอกในน้ำสะอาดได้ ผู้วิจัยจึงช่วยดักน้ำสะอาดใส่ในกะละมังและบอกให้เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกไปซักในน้ำสะอาด เด็กนำผ้าไปซักในน้ำสะอาด โดยนำผ้าไปแช่ในน้ำ ใช้มือบีบผ้าและหยิบผ้าใส่ตะกร้า

แบบบันทึกรายงานพฤติกรรมเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544

1. พัฒนาการทางร่างกาย

กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างตากับมือมีความสัมพันธ์กันดี
การใช้มือหยิบจับสิ่งของได้มั่นคงดี

กล้ามเนื้อใหญ่ การยืน เดิน วิ่งและการทรงตัวมั่นคงดี

2. พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย การรับรู้ สื่อความหมายและปฏิบัติ ตามคำสั่ง โดยใช้ภาษาพูดได้เป็นอย่างดี พูดเก่ง ชอบพูดเสียงดัง

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม นิสัยร่าเริง ชอบหัวเราะ กล้าแสดงออก เมื่อร่วมกิจกรรมกับเพื่อนๆ เข้ากิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดีแต่ในตอนแรกมักชอบแยกตัว อยู่ตามลำพัง ต้องเรียกเข้ากลุ่มทุกๆ ครั้ง มักมีพฤติกรรมการพูดค่อนข้างก้าวร้าว มักมี บาดแผลตามตัวจากการทะเลาะกับเพื่อน ๆ

4. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือตัวเองได้เป็นอย่างดีในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน

5. พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ไม่เคยซักผ้าใส่เอง

เด็กคนที่ 3

ครั้งที่ 1 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำเสื้อทั้งหมดมาใส่ใน กะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน - หลังได้ ตักน้ำใส่กะละมังปริมาณครึ่งกะละมัง ดัก ผงซักฟอกจำนวน 1 ช้อน ใช้มือตีละลายผงซักฟอก ขยี้ผ้าในกะละมังนำทางเกงทั้งหมดมาซัก ในกะละมังรวมกัน ใช้มือหนึ่งกันผ้าไว้ มือข้างที่เหลือจับกะละมังเอียงเทน้ำผงซักฟอกทิ้ง ตัก น้ำสะอาดใส่ในกะละมังที่มีผ้าที่เปียกผงซักฟอกอยู่ปริมาณครึ่งกะละมัง ขยี้ผ้าและเทน้ำทิ้ง โดยใช้อีกมือหนึ่งกันผ้าไว้ มือข้างที่เหลือยกกะละมังเทน้ำทิ้ง จำนวน 2 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 2 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำเสื้อทั้งหมดมาใส่ใน กะละมังเด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน - หลังได้ เทผงซักฟอกใส่จำนวน 1 ช้อน ตักน้ำใน ถังน้ำใส่ปริมาณ 1/3 ของกะละมังขยี้ผ้าในกะละมังนำทางเกงทั้งหมดมาซักในกะละมังรวมกัน และใช้อีกมือหนึ่งกันผ้าไว้ มือข้างที่เหลือยกกะละมังเอียงเพื่อเทผงซักฟอกทิ้ง ตักน้ำสะอาดใส่ใน กะละมังที่มีผ้าที่เปียกผงซักฟอกอยู่ปริมาณครึ่งกะละมัง ขยี้ผ้าและเทน้ำทิ้งโดยใช้อีกมือหนึ่งกันผ้า ไว้ มือข้างที่เหลือยกกะละมังเอียงเพื่อเทน้ำทิ้ง จำนวน 1 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 3 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำเสื้อทั้งหมดมาใส่ใน กะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อนหลังได้ เทผงซักฟอกใส่จำนวน 1 ช้อนตักน้ำในถังน้ำ ใส่ปริมาณ 1/3 ของกะละมัง ขยี้ผ้าในกะละมังนำทางเกงทั้งหมดมาซักในกะละมังรวมกันและ ใช้อีกมือหนึ่งกันผ้าไว้ มือข้างที่เหลือยกขอบกะละมังเอียงเพื่อเทน้ำผงซักฟอกทิ้ง ตักน้ำสะอาดใส่ ในกะละมังที่มีผ้าที่เปียกผงซักฟอกอยู่ปริมาณ 1/3 ของกะละมัง ขยี้ผ้าและเทน้ำทิ้ง โดยใช้อีก มือหนึ่งกันผ้าไว้ มืออีกข้างที่เหลือยกขอบกะละมังเอียง เพื่อเทน้ำทิ้ง จำนวน 2 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 4 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำเสื้อผ้าทั้งหมดมาใส่ในกะละมัง เทผงซักฟอกใส่ในกะละมังจำนวน 1 ช้อน ตักน้ำในถังน้ำใส่ในกะละมัง ปริมาณ 1/3 ของกะละมัง ขยี้ผ้าในกะละมังจนหมด นำกางเกงที่เลื้อยทั้งหมดมาซักรวมกัน ใช้มือหนึ่งกั้นผ้าไว้ มือข้างที่เหลือยกขอบกะละมังเอียง เพื่อเทน้ำผงซักฟอกทิ้ง ตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง ที่มีผ้าที่เปียกผงซักฟอกอยู่ ปริมาณครึ่งของกะละมัง ขยี้ผ้าทั้งหมด เทน้ำสะอาดทิ้ง โดยใช้มือหนึ่งกั้นผ้าไว้ มือข้างที่เหลือยกขอบกะละมังเอียง เพื่อเทน้ำทิ้ง จำนวน 2 น้ำสะอาด

แบบบันทึกรายงานพฤติกรรมเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544

1. พัฒนาการทางร่างกาย

กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างตากับมือมีความสัมพันธ์กันดี
การใช้มือหยิบจับสิ่งของได้มั่นคงดี

กล้ามเนื้อใหญ่ การยืน เดิน วิ่ง และการทรงตัวมั่นคงดี

2. พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย การรับรู้ สื่อความหมายและปฏิบัติตามคำสั่ง โดยใช้ภาษาพูดได้เป็นอย่างดี แต่ต้องใช้คำสั่งประโยคง่ายๆ ไม่ซับซ้อน

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม ไม่กล้าแสดงออก ขี้อาย พูดน้อยมาก
การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มดี

4. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ดี โดยไม่ต้องช่วยเหลือ

5. พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า เคยซักผ้าบ้างในบางครั้ง

เด็กคนที่ 4

ครั้งที่ 1 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน-หลัง เด็กตักน้ำใส่ในกะละมังปริมาณ 1/3 กะละมัง ตักผงซักฟอกใส่ในน้ำ 4 ช้อน ใช้มือตีน้ำละลายผงซักฟอก นำผ้าจุ่มน้ำแล้วยกขึ้นบิด โดยเด็กไม่ขยี้ผ้าหรือแปรงผ้า นำผ้าใส่ลงในตะกร้า ไม่สามารถซักผ้าในน้ำสะอาด เพื่อให้ผงซักฟอกออกได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง บอกให้เด็กซักผ้าในน้ำสะอาดเพื่อให้ผ้าผงซักฟอกออก เด็กไม่สามารถทำได้ โดยเด็กนำผ้าจุ่มในน้ำสะอาดแล้วยกใส่ตะกร้า จำนวน 1 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 2 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน-หลังได้ ตักน้ำใส่ในกะละมังปริมาณ 1/3 ของกะละมัง ตักผงซักฟอกใส่ 2 ช้อน นำผ้าจุ่มในน้ำแล้วยกขึ้นบิด โดยไม่ขยี้ผ้าหรือแปรงผ้า นำผ้าใส่ลงในตะกร้า เด็กไม่สามารถซักผ้าในน้ำสะอาดออกได้ เพื่อให้ผ้าผงซักฟอกออกได้ ผู้วิจัยจึงช่วย

ตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง บอกให้เด็กซักผ้าในน้ำสะอาดเพื่อให้น้ำผงซักฟอกออก เด็กไม่สามารถทำได้ โดยเด็กนำผ้าจุ่มในน้ำสะอาดแล้วยกใส่ตะกร้า จำนวน 1 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 3 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง เด็กไม่สามารถแยกผ้าซักก่อน-หลังได้ ตักน้ำใส่ในกะละมังปริมาณครึ่งกะละมัง ตักผงซักฟอกใส่ 1 ช้อน นำผ้าจุ่มในน้ำยกขึ้นบิด ใส่ลงในตะกร้า เด็กไม่สามารถซักผ้าใน น้ำสะอาด เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง บอกให้เด็กซักผ้าในน้ำสะอาด เด็กไม่สามารถทำได้ โดยเด็กนำผ้าจุ่มในน้ำสะอาดแล้วยกใส่ตะกร้า จำนวน 1 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 4 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกะละมังมาวางไว้ตรงหน้า นำผ้าทั้งหมดใส่ในกะละมัง ตักน้ำใส่ในกะละมังปริมาณ 1/3 ของกะละมัง แล้วตักผงซักฟอกใส่จำนวน 1 ช้อน นำผ้าจุ่มน้ำยกขึ้นบิด นำใส่ผ้าลงในตะกร้า เด็กไม่สามารถซักผ้าในน้ำสะอาดเพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกได้ ผู้วิจัยจึงช่วยตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง บอกให้เด็กซักผ้าในน้ำสะอาด เด็กไม่สามารถทำได้ โดยเด็กนำผ้าจุ่มในน้ำสะอาดแล้วบิดผ้าในน้ำสะอาดแล้วบิดผ้าใส่ลงในตะกร้า จำนวน 1 น้ำสะอาด

แบบบันทึกรายงานพฤติกรรมเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544

1. พัฒนาการทางร่างกาย

กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างตากับมือมีความสัมพันธ์กันดี การใช้มือหยิบจับสิ่งของได้มั่นคงดี

กล้ามเนื้อใหญ่ การยืน เดิน วิ่ง และการทรงตัวมั่นคงดี

2. พัฒนาการทางด้านภาษาและการสื่อความหมาย การรับรู้ สื่อความหมายและปฏิบัติตามคำสั่ง โดยใช้ภาษาพูดได้เป็นอย่างดี

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม บุคลิกเรียบร้อย พุดซ้า ๆ ยิ้มเก่ง ทำทางรำเริง มนุษย์สัมพันธ์ดี กล้าแสดงออก เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี

4. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือตัวเองได้เป็นอย่างดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

5. พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ไม่เคยซักผ้าใส่เอง

เด็กคนที่ 5

ครั้งที่ 1 เด็กนั่งบนเก้าอี้ หยิบกองเสื่อมาวางไว้ตรงหน้า ตักน้ำใส่ในกะละมัง ปริมาณ 2/3 ของกะละมังตักผงซักฟอกใส่ในน้ำ 2 ช้อน ใช้มือตีน้ำละลายผงซักฟอก นำเสื่อแช่ในกะละมัง จับไม้รองซักผ้า วางไว้ที่กะละมัง ใช้แปรงซักผ้าแปรงผ้าจากนั้นยี่ผ้าและบิดผ้า

เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกและนำผ้าใส่ในตะกร้า นำกางเกงที่เลื้อมาซักจนหมด เทน้ำผงซักฟอกในกะละมังทิ้งตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมังปริมาณ 2/3 ของกะละมัง เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกทั้งหมดเทใส่กะละมังซักในน้ำสะอาด โดยแช่ผ้า ขยี้ผ้าและบิดผ้าใส่ในตะกร้า จำนวน 2 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 2 เด็กนั่งบนเก้าอี้ ใช้ขันตักน้ำใส่ในกะละมังประมาณ 2/3 ของกะละมัง ตักผงซักฟอกจำนวน 3 ช้อน ใส่ในกะละมัง ใช้มือตีน้ำเพื่อละลายผงซักฟอกหยาบเล็ทั้งหมด ใส่ในกะละมัง จับไม้รองซักผ้าวางไว้ที่กะละมัง ใช้แปรงซักผ้าแปรงผ้าที่ละตัว ขยี้ผ้าและบิดผ้า เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกและนำผ้าใส่ในตะกร้า นำกางเกงที่เลื้อมาซักจนหมด บิดผ้าใส่รวมกันในตะกร้าผ้า เทน้ำผงซักฟอกในกะละมังทิ้ง ตักน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง ปริมาณ 2/3 ของกะละมัง เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกทั้งหมดในตะกร้าเทใส่ในกะละมัง ซักผ้าในน้ำสะอาด โดยแช่ผ้า ขยี้ผ้าและบิดผ้าใส่ในตะกร้า จำนวน 3 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 3 เด็กนั่งบนเก้าอี้ ใช้ขันตักน้ำใส่ในกะละมังประมาณครึ่งของกะละมัง ตักผงซักฟอกจำนวน 4 ช้อนใส่ในกะละมัง ใช้มือตีน้ำเพื่อละลายผงซักฟอกหยาบเล็ทั้งหมด ใส่ในกะละมัง จับไม้รองซักผ้าวางไว้ที่กะละมัง ใช้แปรงซักผ้าแปรงผ้าที่ละตัว ขยี้ผ้าและบิดผ้า เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออกนำผ้าใส่ในตะกร้า นำกางเกงที่เลื้อมาซักจนหมดและบิดผ้าใส่รวมกันในตะกร้าผ้า เทน้ำผงซักฟอกในกะละมังทิ้ง ตักน้ำสะอาดปริมาณ 2/3 ของกะละมัง เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกทั้งหมดในตะกร้า เทใส่ในกะละมังซักผ้าในน้ำสะอาด โดยแช่ผ้า ขยี้ผ้าและบิดผ้าใส่ในตะกร้า จำนวน 2 น้ำสะอาด

ครั้งที่ 4 เด็กนั่งบนเก้าอี้ ใช้ขันตักน้ำใส่ในกะละมังประมาณ 1/2 ของกะละมัง ตักผงซักฟอกจำนวน 3 ช้อนใส่ในกะละมัง ใช้มือตีน้ำเพื่อละลายผงซักฟอกหยาบเล็ทั้งหมด ใส่ในกะละมัง จับไม้รองซักผ้าวางไว้ที่กะละมัง ใช้แปรงซักผ้าแปรงผ้าที่ละตัว ขยี้ผ้าและบิดผ้า เพื่อให้ น้ำผงซักฟอกออก นำผ้าใส่ในตะกร้าและนำกางเกงที่เลื้อมาซักจนหมด บิดผ้าใส่รวมกันในตะกร้าผ้า เทน้ำผงซักฟอกในกะละมังทิ้งและตักน้ำสะอาดปริมาณ 2/3 ของกะละมัง เด็กนำผ้าที่เปียกผงซักฟอกทั้งหมดในตะกร้า เทใส่ในกะละมัง ซักผ้าในน้ำสะอาด โดยแช่ผ้า ขยี้ผ้าและบิดผ้าใส่ในตะกร้า จำนวน 2 น้ำสะอาด

แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะเบื้องต้น จากรายงานพัฒนาการก้าวหน้า ประจำปี 2544

1. พัฒนาการทางร่างกาย

กล้ามเนื้อเล็ก การทำงานประสานกันระหว่างตากับมือมีความสัมพันธ์กันดี การหยิบจับสิ่งของขนาดใหญ่ – เล็กได้

กล้ามเนื้อใหญ่ การยืน เดิน วิ่งและการทรงตัวมั่นคงดี

2. พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย รับรู้ สื่อความหมายและปฏิบัติ ตามคำสั่ง โดยใช้ภาษาพูดได้เป็นอย่างดี สามารถใช้คำสั่งที่เป็นประโยคยาว ๆ ได้

3. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม บุคลิกกระฉับกระเฉง คล่องตัว พฤติกรรมก้าวร้าว ขอบริ้งแกเพื่อนๆ แต่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้เป็นอย่างดี
4. พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือตนเองได้เป็นอย่างดีในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
5. พัฒนาการด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้า ช่วยเพื่อนๆ ในการซักผ้าบ้างในบางครั้ง

ภาคผนวก ง
แผนการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น

แผนการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น**การทดสอบเด็กคนที่ 1**

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
25/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าครั้งที่ 1	ไม่ผ่านเกณฑ์
26/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าครั้งที่ 2	ไม่ผ่านเกณฑ์
27/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าครั้งที่ 3	ไม่ผ่านเกณฑ์
28/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าครั้งที่ 4	ไม่ผ่านเกณฑ์

การทดสอบเด็กคนที่ 2

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
25/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 1	ไม่ผ่านเกณฑ์
26/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 2	ไม่ผ่านเกณฑ์
27/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 3	ไม่ผ่านเกณฑ์
28/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 4	ไม่ผ่านเกณฑ์

การทดสอบเด็กคนที่ 3

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
25/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 1	ผ่านขั้นที่ 2
26/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 2	ผ่านขั้นที่ 2
27/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 3	ผ่านขั้นที่ 2
28/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 4	ผ่านขั้นที่ 2

การทดสอบเด็กคนที่ 4

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
25/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 1	ไม่ผ่านเกณฑ์
26/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 2	ไม่ผ่านเกณฑ์
27/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 3	ไม่ผ่านเกณฑ์
28/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 4	ไม่ผ่านเกณฑ์

การทดสอบเด็กคนที่ 5

ว.ด.ป.	การทดสอบทักษะเบื้องต้น	เกณฑ์
25/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 1	ผ่านขั้นที่ 2
26/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 2	ผ่านขั้นที่ 2
27/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 3	ผ่านขั้นที่ 2
28/12/43	ทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า ครั้งที่ 4	ผ่านขั้นที่ 2

ภาคผนวก จ
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เด็กคนที่ 1		เด็กคนที่ 2		เด็กคนที่ 3		เด็กคนที่ 4		เด็กคนที่ 5	
ครั้งที่	เกณฑ์								
1	0	1	0	1	2	1	0	1	2
2	0	2	0	2	2	2	0	2	2
3	0	3	0	3	2	3	0	3	2
4	0	4	0	4	2	4	0	4	2

จากผลการทดสอบ หาทักษะเบื้องต้นและรายงานพัฒนาการก้าวหน้าประจำปี 2544
ปรากฏว่าได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน คือ

- เด็กคนที่ 1 ตามผลการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น
- เด็กคนที่ 2 ตามผลการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น
- เด็กคนที่ 4 ตามผลการทดสอบหาทักษะเบื้องต้น

ภาคผนวก จ

แผนการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1

เด็กคนที่ 1 อายุ 18 ปี IQ. น้อยกว่า 45 ด็ก จิตติเกษร

ผู้ฝึก ร.อ.หญิง จันทรเพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องเกณฑ์การตัดสินของแบบประเมินดังนี้

ทำได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 3 - 4

ทำไม่ได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 1 - 2

ราย ข้อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	แยกผ้าออกเป็นพวก ๆ โดย แยกเสื้อและกางเกงออก จากกัน	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อและ กางเกงออกจากกัน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
2	แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซัก กางเกงทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อก่อน และซักกางเกงทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อ ออกมาซักก่อน และนำกางเกงมาซักทีหลังได้อย่าง ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
3	แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและ ซักเสื้อสีทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้าโดยแยกเสื้อสีขาว ก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อสีขาวออกมาซักก่อน และซักเสื้อสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
4	แยกซักกางเกงสีขาวก่อน และซักกางเกงสีทีหลัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกซักกางเกงสีขาวก่อนและซักกางเกงสีทีหลัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแยกกางเกงสีขาวนำออกมาซักก่อนและซักกางเกงสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
5	นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กตักน้ำใส่กะละมังโดยใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
6	เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กผสมผงซักฟอก โดยเทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนลงในน้ำที่เตรียมไว้ปริมาณครึ่งกะละมัง หลังจากนั้นใช้มือตีให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถผสมผงซักฟอกกับน้ำในกะละมังได้เหมาะสมกับปริมาณผ้าและปริมาณน้ำได้อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นใช้มือตีน้ำ เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
7	นำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กนำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมังโดยวางในตำแหน่งที่สามารถแปรงผ้าได้ถนัด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำไม້รองซักผ้าวางไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
8	ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองซักผ้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแปรงผ้า โดยใช้แปรงซักผ้าถูบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองผ้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแปรงคราบสกปรกได้อย่างถูกต้องตำแหน่งและสะอาดโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
9	ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กขยี้ผ้าโดยขยี้ผ้าที่ละตัวอย่างทั่วถึงและสะอาด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถขยี้ผ้าได้ อย่างถูกต้องและสะอาด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
10	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้นในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำ ผสมผงซักฟอกออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1 (ต่อ)

ราย ข้อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
11	บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้น้ำ ผงซักฟอกออกแล้วนำผ้าใส่ลงใน ตะกร้า	วิธีการ สังเกตเด็กบิดผ้า โดยบิดผ้าที่ซัก แล้วให้ผงซักฟอกออก แล้วนำผ้า ที่บิดแล้วใส่ลงในตะกร้า เกณฑ์การตัดสิน สามารถบิดผ้าเพื่อเอาน้ำผงซักฟอก ออกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วย เหลือ	✓	
12	นำกะละมังมาวางและใส่น้ำ สะอาดปริมาณ 2 ใน 3 ของ กะละมัง	วิธีการ สังเกตเด็กเตรียมน้ำสะอาดใน กะละมัง โดยนำกะละมังมาวางและใช้ ขันตักน้ำใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง เกณฑ์การตัดสิน สามารถเตรียมน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง ในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง โดย ไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
13	คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอา ผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ	วิธีการ สังเกตเด็กซักผ้าเพื่อเอาผงซักฟอก ออกโดยคลี่ผ้าและขยี้ผ้าที่ซักแล้ว ในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ เกณฑ์การตัดสิน สามารถทำความสะอาดผ้าที่ซัก แล้วให้ผงซักฟอกออกหมด โดยไม่ ต้องช่วยเหลือ	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 1 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
14	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น ในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำสะอาดออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
15	บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้าโดยบิดผ้าที่เปียกน้ำ เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถบิดผ้า เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมดได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2

เด็กคนที่ 2 อายุ 19 ปี IQ. น้อยกว่า 45 ตึก ปตท.

ผู้ฝึก ร.อ.หญิง จันทรเพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องเกณฑ์การตัดสินของแบบประเมินดังนี้

ทำได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 3 - 4

ทำไม่ได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 1 - 2

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	แยกผ้าออกเป็นพวง ๆ โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อและกางเกงออกจากกันได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
2	แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อก่อนและซักกางเกงทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อ ออกมาซักก่อนและนำกางเกงมาซักทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
3	แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้าโดยแยกเสื้อสีขาวก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อสีขาวออกมาซักก่อนและซักเสื้อสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
4	แยกซักรางเกงสีขาก่อน และซักรางเกงสีทีหลัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกซักรางเกงสีขาก่อนและซักรางเกงสีทีหลัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแยกกางเกงสีขานำออกมาซักก่อนและซักรางเกงสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
5	นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กตักน้ำใส่กะละมังโดยใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
6	เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กผสมผงซักฟอก โดยเทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนลงในน้ำที่เตรียมไว้ปริมาณครึ่งกะละมัง หลังจากนั้นใช้มือตี ให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถผสมผงซักฟอกกับน้ำในกะละมังได้เหมาะสมกับปริมาณผ้าและปริมาณน้ำได้อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นใช้มือตีน้ำ เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
7	นำไม້รองชั้วผ้าวางไว้บนกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กนำไม້รองชั้วผ้าวางไว้บนกะละมังโดยวางในตำแหน่งที่สามารถแปรงผ้าได้ถนัด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำไม້รองชั้วผ้าวางไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
8	ใช้แปรงชั้วผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองชั้วผ้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแปรงผ้า โดยใช้แปรงชั้วผ้าถูบริเวณคราบสกปรกบนไม້รองชั้วผ้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแปรงคราบสกปรกได้อย่างถูกตำแหน่งและสะอาดโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
9	ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กขยี้ผ้าโดยขยี้ผ้าที่ละตัวอย่างทั่วถึงและสะอาด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถขยี้ผ้าได้อย่างถูกต้องและสะอาด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
10	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้นในขนาดที่พอเหมาะ กับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำ ผสมผงซักฟอกออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2 (ต่อ)

ราย ชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
11	บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้น้ำ ผงซักฟอกออกแล้วนำผ้าใส่ลงใน ตะกร้า	วิธีการ สังเกตเด็กบิดผ้า โดยบิดผ้าที่ซัก แล้วให้ผงซักฟอกออก แล้วนำผ้า ที่บิดแล้วใส่ลงในตะกร้า เกณฑ์การตัดสิน สามารถบิดผ้าเพื่อเอาน้ำผงซักฟอก ออกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วย เหลือ	✓	
12	นำกะละมังมาวางและใส่น้ำ สะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของ กะละมัง	วิธีการ สังเกตเด็กเตรียมน้ำสะอาดใน กะละมัง โดยนำกะละมังมาวางและใช้ ขันตักน้ำใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง เกณฑ์การตัดสิน สามารถเตรียมน้ำสะอาดใส่ในกะละมัง ในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
13	คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอา ผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ	วิธีการ สังเกตเด็กซักผ้าเพื่อเอาผงซักฟอก ออกโดยคลี่ผ้าและขยี้ผ้าที่ซักแล้วใน น้ำสะอาด 2-3 น้ำ เกณฑ์การตัดสิน สามารถทำความสะอาดผ้าที่ซัก แล้วให้ผงซักฟอกออกหมด โดยไม่ ต้องช่วยเหลือ	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 2 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
14	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น ในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำสะอาดออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
15	บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	<p><u>วิธีการ</u></p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้าโดยบิดผ้าที่เปียกน้ำ เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า</p> <p><u>เกณฑ์การตัดสิน</u></p> <p>สามารถบิดผ้า เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมดได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3

เด็กคนที่ 3 อายุ 19 ปี IQ. น้อยกว่า 45 ดิจ ปตท.

ผู้ฝึก ร.อ.หญิง จันทรเพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

คำชี้แจง ให้ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องเกณฑ์การตัดสินของแบบประเมินดังนี้

ทำได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 3 - 4

ทำไม่ได้ หมายถึง การประเมินผลการฝึก พบว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์การตัดสินในระดับ 1 - 2

ราย ข้อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
1	แยกผ้าออกเป็นพวง ๆ โดย แยกเสื้อและกางเกงออก จากกัน	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อและ กางเกงออกจากกัน <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อและกางเกงออกจากกัน ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
2	แยกผ้าที่จะซักก่อน - หลัง โดยซักเสื้อก่อนและซัก กางเกงทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกเสื้อก่อน และซักกางเกงทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อ ออกมาซักก่อน และนำกางเกงมาซักทีหลังได้อย่าง ถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	
3	แยกซักเสื้อสีขาวก่อนและ ซักเสื้อสีทีหลัง	<u>วิธีการ</u> สังเกตเด็กแยกผ้าโดยแยกซักเสื้อสีขาว ก่อนและซักเสื้อสีทีหลัง <u>เกณฑ์การตัดสิน</u> สามารถแยกเสื้อสีขาวออกมาซักก่อน และซักเสื้อสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
4	แยกซักรางเกงสีขาวก่อน และซักรางเกงสีทีหลัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแยกผ้า โดยแยกซักรางเกงสีขาวก่อนและซักรางเกงสีทีหลัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแยกกางเกงสีขาวนำออกมาซักก่อนและซักรางเกงสีทีหลังได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
5	นำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กตักน้ำใส่กะละมังโดยใช้ขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำขันตักน้ำใส่กะละมังในปริมาณครึ่งกะละมัง ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
6	เทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนผสมกับน้ำในกะละมังที่มีปริมาณน้ำครึ่งกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กผสมผงซักฟอก โดยเทผงซักฟอกจำนวน 2 ช้อนลงในน้ำที่เตรียมไว้ปริมาณครึ่งกะละมัง หลังจากนั้นใช้มือตี ให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถผสมผงซักฟอกกับน้ำในกะละมังได้เหมาะสมกับปริมาณผ้าและปริมาณน้ำได้อย่างถูกต้อง หลังจากนั้นใช้มือตีน้ำ เพื่อให้ผงซักฟอกละลายในน้ำ โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
7	นำไม้ม้วนซักผ้าวางไว้บนกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กนำไม้ม้วนซักผ้าวางไว้บนกะละมังโดยวางในตำแหน่งที่สามารถแปรงผ้าได้ถนัด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถนำไม้ม้วนซักผ้าวางไว้บนกะละมังในตำแหน่งที่ถูกต้องโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
8	ใช้แปรงซักผ้าถูผ้าบริเวณคราบสกปรกบนไม้ม้วนซักผ้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กแปรงผ้า โดยใช้แปรงซักผ้าถูบริเวณคราบสกปรกบนไม้ม้วนซักผ้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถแปรงคราบสกปรกได้อย่างถูกตำแหน่งและสะอาดโดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
9	ขยี้ผ้าที่ละตัวให้ทั่ว	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กขยี้ผ้าโดยขยี้ผ้าที่ละตัวอย่างทั่วถึงและสะอาด</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถขยี้ผ้าได้ อย่างถูกต้องและสะอาด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
10	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้นในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำผสมผงซักฟอกออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
11	บิดผ้าที่ซักแล้ว เพื่อให้น้ำผงซักฟอกออกแล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้า โดยบิดผ้าที่ซักแล้วให้ผงซักฟอกออก แล้วนำผ้าที่บิดแล้วใส่ลงในตะกร้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถบิดผ้าเพื่อเอาน้ำผงซักฟอกออกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
12	นำกะละมังมาวางและใส่น้ำสะอาด ปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กเตรียมน้ำสะอาดในกะละมัง โดยนำกะละมังมาวางและใช้ขันตักน้ำใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถเตรียมน้ำสะอาดใส่ในกะละมังในปริมาณ 2 ใน 3 ของกะละมัง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
13	คลี่ผ้าและขยี้ผ้า เพื่อเอาผงซักฟอกออกในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กซักผ้าเพื่อเอาผงซักฟอกออกโดยคลี่ผ้าและขยี้ผ้าที่ซักแล้วในน้ำสะอาด 2-3 น้ำ</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทำความสะอาดผ้าที่ซักแล้วให้ผงซักฟอกออกหมด โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

แบบประเมินผลของทักษะรวม ด้านการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กคนที่ 3 (ต่อ)

รายชื่อ	รายการประเมิน	วิธีการ และเกณฑ์การตัดสิน	เกณฑ์การตัดสิน	
			ทำได้	ทำไม่ได้
14	ทบผ้าซ้อนกัน 2 – 3 ชั้น	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กทบผ้าซ้อนกัน โดยทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น ในขนาดที่พอเหมาะกับมือในการบิดผ้าได้สะดวก</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถทบผ้าซ้อนกัน 2-3 ชั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิดน้ำสะอาดออกจากผ้าเปียกได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	
15	บิดผ้าเอาน้ำออกให้หมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า	<p>วิธีการ</p> <p>สังเกตเด็กบิดผ้าโดยบิดผ้าที่เปียกน้ำ เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมด แล้วนำผ้าใส่ลงในตะกร้า</p> <p>เกณฑ์การตัดสิน</p> <p>สามารถบิดผ้า เพื่อเอาน้ำออกให้ผ้าหมดได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องช่วยเหลือ</p>	✓	

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	เรืออากาศเอกหญิง จันทร์เพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์
เกิด	21 มกราคม พ.ศ. 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	60/16 หมู่ 18 ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช 171/2 ถนนพหลโยธิน เขตบางเขน กทม.

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม จังหวัดสุโขทัย
พ.ศ. 2534	พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ
พ.ศ. 2544	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลของการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเชาวน์ปัญญา 35-50

บทคัดย่อ
ของ
เรืออากาศเอกหญิง จันทรีเพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
พฤษภาคม 2544

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวงกตปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี ที่ได้รับการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ระดับเขาวงกตปัญญา 35 - 50 อายุ 15 - 20 ปี จากสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญาหญิง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้รับการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบรายงานพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรมและแผนการฝึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการฝึกทักษะการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน มีทักษะในการทำความสะอาดเสื้อผ้า คือ สามารถทำได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น

A RESULT OF USING TASK ANALYSIS TO TEACH WASHING CLOTHES OF
CHILDREN WITH MENTAL RETARDATION WITH IQ 35 - 50

AN ABSTRACT

BY

Fit.Lt. JANPEN LAONORASET

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Special Education
at Srinakharinwirot University

May 2001

The purpose of this study was to investigate the Clothes Washing Skills for children with mental retardation with IQ of 35 – 50, 15 – 20 years of age by using Task Analysis.

The subject consisted of children with mental retardation with an IQ of 35 – 50, 15 – 20 years of age having no other handicapping conditions who resided in Pakkred Home for Mentally and Physical Handicapped Children, Amphur Pakkred, Nonthaburi. The subjected were taught Clothes Washing Skills Strategies by using Task Analysis. The instrument for the research included behavioral reports, behavioral analysis forms and training manuals. The collected data were analyzed using Frequency and Percentage.

The result was as following:

Children with mental retardation possessed Clothes Washing Skills after using Task Analysis Strategies.